

GAZETA KUJAWSKA

1 egz.

Rok II

Włocławek niedziela 24 sierpnia 1947

213 512)

Statut Algieru przyczyną głębokiego kryzysu politycznego we Francji Ramadier złamał uchwały SFIO

Posłowie socjalistyczni głosowali przeciwko projektowi rządowemu

PARYŻ. 23. 8. (PAP). — Na piątkowym wieczornym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego premier Ramadier wbrew uchwałom Kongresu SFIO oddał pod głosowanie projekt kreacji generalnej partii socjalistycznej. Było to wielką niespodzianką dla wielu deputowanych, gdyż rząd do ostatniej chwili ukrywał swój zamiar.

Za projektem rządowym padło 312 głosów, przeciwko 276. Przeciwko projektowi głosowali deputowani z francuskich posiadłości zamorskich, komuniści oraz prawie wszyscy socjaliści w wyjątkiem socjalistycznych ministrów. W kołach poinformowanych twierdzą jednak, że na posiedzeniu rady ministrów, która uchwaliła podtrzymanie projektu rządowego, ministrowie Philip, Tanguy i Prigent nie byli podobno obecni.

Przed posiedzeniem gabinetu sekretarza generalnego partii socjalistycznej Guy Mollet miał odbyć w kulisach parlamentu rozmowę z Ramadirem przypominając mu uchwałę kongresu SFIO. Uchwalała ta — jak wiadomo — udzieliła grupie parlamentarnej partii socjalistycznej oraz ministrom socjalistycznym imperatywnego mandatu przeprowadzenia projektu referenta komisji spraw wewnętrznych socjalisty Rabiera, żądając od niego ustąpienia, gdyby projekt ten nie został przyjęty. Rabier istotnie podał się do dymisji.

Posiedzenie Zgromadzenia Narodowego zakończyło się niezwykle burzliwie. Deputowany muzułmański Benszenuf zawołał pod adresem

większości „uczniowie Hitlera”, po czym wraz z pozostałymi deputowanymi muzułmańskimi opuścił salę obrad.

Decyzja Ramadiera, która jest sprzeczna z uchwałami powziętymi na kongresie SFIO, może spowodować głęboki kryzys w łonie francuskiej partii socjalistycznej.

Debaty egipska w Radzie Bezpieczeństwa Incident w gmachu ONZ - Manifestacje antybrytyjskie w Kairze

NOWY JORK. 23. 8. (PAP) Na piątkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa premier Egiptu, Nokraszy Pasza, sprzeciwił się przyjęciu propozycji brazylijskiej, zalecającej wznowienie bezpośrednich rokowań

między Egiptem a Wielką Brytanią, gdyż oznaczałoby to, że Rada Bezpieczeństwa uchyla się od spełnienia swego zasadniczego obowiązku.

W odpowiedzi na przemówienie Nokraszy Pasza zabrakło głosu delegata brytyjski sir Alexander Cadogan, polemizując z twierdzeniem przedmówcy, iż sytuacja w Egipcie stanowi zagrożenie pokoju. Oświadczył on, iż rząd egipski zdaje się nie uznawać prawa ludności Sudanu do samostanowienia, co — jak zaznaczył — walczy Wielka Brytania.

Rada Bezpieczeństwa odroczyła swe obrady w sprawie sporu egipsko-brytyjskiego do wtorku.

W Londynie, 23. 8. (PAP) Na piątkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa, w czasie rozpatrywania skargi egipskiej doszło po raz pierwszy od istnienia do zażęcia wózków pancernych. Dwaj młodzi Egipcjanie — Ahmed Kuta z socjalistycznej partii

fillełów oraz Mustafa Momen, przywódca organizacji pod nazwą „Bractwo muzułmańskie”, zaczęli wnosić okrzyki przeciwko Wielkiej Brytanii i domagać się uwzględnienia słusznych żądań Egiptu. Straż ONZ siłą wyprowadziła ich z galerii.

LONDYN. 23. 8. Jak donosi agencja Reutera, w piątek wieczorem miny ujęte w Kairze burzliwe demonstracje antybrytyjskie, w czasie których wnoszono również okrzyki przeciwko Radzie Bezpieczeństwa. Demonstracje doprowadziły do starcia z policją. Dwie osoby zostały zabite, 75 odniosło rany.

Premier Egiptu Nokraszy Pasza nadesłał z Lake Success telegram, w którym potępił demonstracje, podkreślając, że przynoszą one sprawie Egiptu więcej szkody, niż korzyści. Premier prosi naród egipski o cierpliwość i wzywa do niezakłócania porządku.

Przy drzwiach zamkniętych odbywa się konferencja w sprawie poziomu produkcji niemieckiej Udział Francji jest tylko formalny

LONDYN. 23. 8. (PAP). W piątek rozpoczęła się konferencja Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji w sprawie poziomu produkcji przemysłowej Niemiec. Na porządku dziennym znajdzie się również sprawa Zagłębia Ruhry.

Narady toczą się na zamkniętym posiedzeniu. Będą jedynie ogłaszane krótkie, oficjalne komunikaty, lecz przebieg narad i treść decyzji nie będą podane do publicznej wiadomości.

Z kół dobrze poinformowanych do noszą, że Holandia, Belgia i Luksemburg zwróciły się do organizatorów konferencji z prośbą o poinformowanie rządów tych krajów o przebiegu narad.

W kołach politycznych zwraca się uwagę, na to, że konferencja trzech mocarstw w Londynie toczy się w cieniu protestu Związku Radzieckiego, który, jak wiadomo, podkreślił, że narady te są sprzeczne z uchwałami poczdamskimi.

W Londynie panuje przekonanie, że Amerykanie i Anglicy przedstawiają na konferencji swe uzgodnione plany podwyższenia produkcji przemysłowej Niemiec. Jest mało prawdopodobne, aby oba kraje anglosaskie liczyły się z ewentualnym sprzeciwem Francji. Również w sprawie Zagłębia Ruhry Stany Zjednoczone i Anglia, prowadzące na ten temat równocześnie rokowania w Waszyngtonie, — przedstawiają wspólne projekty, których Francja w żaden sposób nie będzie mogła zmienić. Udział Francji w konferencji londyńskiej ma więc charakter formalny.

Zaproszenie Francji do Londynu ma również na celu wzmocnienie prestiżu obecnego rządu francuskiego. Wpłyne to bowiem na ugruntowanie pozycji rządu francuskiego i uspokojenie opinii publicznej. Przypuszcza się, że jednym z głównych celów zaproszenia Francji jest chęć skłonienia jej do fuzji strefy francuskiej z strefami anglo-saskimi. Jak wiadomo, w sprawie tej prasa francuska zajęła zdecydowanie negatywne stanowisko. Obecnie Stany Zjed-

noczone i Wielka Brytania zamierzają na konferencji londyńskiej przedstawić delegacji francuskiej, że realizacja planu Marshalla, to zn. pomoc dla Francji, będzie możliwa dopiero po połączeniu trzech stref w Niemczech zachodnich.

Holandia nie chce pokojowego załatwienia sporu Nowa ofensywa holenderska w Indonezji Czołgi, samoloty i artyleria w akcji

Rewelacyjny dokument w rękach władz republikańskich

HAGA. 23. 8. — Zgodnie z ostatnimi doniesieniami prasy, w całej Indonezji toczą się zaciekle walki między Holendrami a Indonezyjczykami. Oddziały holenderskie rozwijają ożywioną działalność w środkowej części Jawy, usiłując przełamać obronę indonezyjską na drodze do Jogjakarty. Z wypowiedzi prasy wynika, iż w najbliższej przyszłości oddziały holenderskie podejmą nową, zakrojoną na szeroką skalę, ofensywę, popartą przez czołgi, lotnictwo i artylerię produkcji brytyjskiej i amerykańskiej. Rządowa prasa holenderska usiłuje usprawiedliwić ofensywę wojsk holenderskich, prowadzoną wbrew zaleteni Rady Bezpieczeństwa w sprawie zaprzestania działań wojennych. Dziennik „Volks Courant” zamieścił artykuł przywódcy parlamentarnej grupy partii katolickiej, który pisze m. in.: „Nie możemy zaakceptować decyzji Rady Bezpieczeństwa, domagamy się kontynuowania działań wojennych”.

Dziennik „Teitd” pisze: „Nie możemy jednak czekać dłużej na decyzję Rady Bezpieczeństwa — pisze dalej gazeta. — Sytuacja staje się coraz bardziej napięta. Winnymi niewzruszenie zajęć całe terytorium Republiki Indonezyjskiej”.

LONDYN. 23. 8. — Jak donosi indonezyjska agencja Attara, w ręce władz republikańskich wpadły dokumenty świadczące, iż Holendrzy postanowili rozpocząć działania wojenne przeciwko Indonezji jeszcze 22 maja, tj. na 2 miesiące przed zerwaniem rokowań pokojowych. Z dokumentów tych wynika, iż premier holenderski Beel oświadczył gubernatorowi van Mookowi, iż działania wojenne są jedynym sposobem uregulowania konfliktu.

temy jednak czekać dłużej na decyzję Rady Bezpieczeństwa — pisze dalej gazeta. — Sytuacja staje się coraz bardziej napięta. Winnymi niewzruszenie zajęć całe terytorium Republiki Indonezyjskiej”.

LONDYN. 23. 8. — Jak donosi indonezyjska agencja Attara, w ręce

Nowy manewr faszystów Rząd grecki podał się do dymisji Terror nie złamie ducha ludności Dalsze sukcesy partyzantów

PARYŻ. 23. 8. (PAP). Z Aten donoszą, że premier grecki Miximos wraz z rządem podał się do dymisji.

Król Paweł wezwał Maximosa, aby nadal pełnił funkcje premiera do czasu zlikwidowania kryzysu rządowego.

MOSKWA. 23. 8. (PAP). Agencja Tass donosi z Aten, że w dniu 20 bm. na mocy wyroków sądów nadzwyczajnych rozstrzelanych zostało 14 greckich działaczy demokratycznych. Jednocześnie sądy te wydały 16 nowych wyroków śmierci. — Wśród skazanych znajduje się 10 żołnierzy, którzy odmówili udziału w walkach przeciwko partyzantom.

daje dalsze szczegóły, dotyczące zajęcia miasta Nausa przez powstańców greckich. Jak wynika z tych wiadomości, wieczorem 17 sierpnia, kilkuset powstańców okrążyło miasto z różnych stron i zdobyło je po krótkiej walce. Powstańcy spalili gmachy policji oraz organów bezpieczeństwa, a następnie opuścili miasto. W tym czasie drugi oddział powstańców uderzył na bastion rządowy, rozlokowany w pobliskiej wsi uniemożliwiając mu przyświecie z pomocą garnizonowi Nausa.

PARYŻ. 23. 8. (PAP). Z Aten donosi agencja France Presse, że ubiegłej nocy 300 powstańców zaatakowało miasto Negrita w Macedonii. Wojska rządowe odparły ich dopiero po ciężkich walkach.

PSL na ławie oskarżonych

Krakowski proces WIN-u jest procesem szczególnym. Proces sądowy przeciw nielegalnej organizacji podziemnej stał się bowiem z racji osób zasiadających na ławie oskarżonych procesem legalnej organizacji politycznej, stronnictwa, którego przedstawiciele zasiadają w parlamencie Polski Ludowej. Z racji osób, z racji ich działalności, która samierzenia, plany i sugestie podziemia przenosiła na teren PSL. Wreszcie z racji tego, że oskarżeni reprezentują „ideologię” wspólną dla podziemia i PSL-u, co właśnie całkowicie wyświeca proces krakowski.

Proces ten jest szczególnie charakterystyczny również dlatego, że na ławie oskarżonych zasiadają ludzie z wyższym wykształceniem, profesorem uniwersyteckim, dawnym asystentem dygnitarze państwowi, parlamentarzyści przedwojenni z obozu sanacji, oficerowie — wychowankowie Rydza Smigłego. Są więc to wszystko ludzie, którzy choć usiłują niejednokrotnie tłumaczyć swoje postępowanie brakiem orientacji politycznej, tą właśnie nieświadomością polityczną nie mogą się zastaniać, a próby w tym kierunku ośmieszają ich tylko i wywołują niesmak. Jeśli np. Munch, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, historyk, którego pracą na temat dziejów miast w Polsce średniowiecznej wydała ostatnio Polska Akademia Umiejętności, tłumaczy się ze zbrodni przeciw Polsce nieświadomością polityczną — jest to wybieg naiwny, który nie może znaleźć wiary, a dowodzi tylko, że na ławie oskarżonych zasiadają ludzie, którzy w działalności szpiegowskiej przeciw własnej ojczyźnie zatracili wszelkie poczucie honoru, którym tak hojnie niektórzy oskarżeni starają się opierać. Proces krakowski wskazuje na to, jak nienawidzą do Polski walczącej o swą wolność i demokrację, deprawuje ludzi i odepia ich moralnie.

Ale nas interesuje przede wszystkim to, że proces WIN-u stał się jednocześnie procesem PSL-u. Główni bowiem oskarżeni w tym procesie to wybitni działacze PSL-u i chociaż niektórzy z nich jak np. redaktor naczelny „Piasta”, Buczek, starają się utrzymać tezę, że jakoby jego postępowanie i działalność podziemia nie obciąża PSL-u, ponieważ była ona wynikiem jego indywidualnego stanowiska wobec nowej polskiej rzeczywistości, to przecież ta próba obciążenia kierownictwa PSL absolutnie nie wytrzymała krytyki, ponieważ właśnie ten oskarżony jak i inni byli wybitnymi i czynnymi działaczami PSL i wysoko postawionymi w hierarchii kierownictwa tego stronnictwa. Z natury rzeczy przerosła więc metody walk z Polską demokracją i cele kreacji roboty przeciw demokratycznemu ustrojowi naszego państwa z podziemia na teren PSL-u. Przyczyniali się do tego, że atmosfera moralna, polityczna i ideowa podziemia PSL-u stawała się identyczna. Wreszcie proces wykazał, że kierownictwo PSL-u w osobie Mikołajczyka walczą z Polską demokracją uznawało za swoje naczelne zadanie jeszcze w okresie londyńskim i że właśnie dlatego stworzono w Polsce PSL, aby uczynić z niego legalną zastępę dla nielegalnej działalności organizacji podziemnych. A że podziemie, jak to ponad wszelką wątpliwość wykazuje proces z niewiści do ludowego ustroju naszej ojczyzny poszło na służbę obcego władcy, ta podwójna rola PSL-u stawała się rolę usłużnego klienta obcych, zagranicznych panów.

Ludzie PSL-u zasiadający w procesie (Ciąg dalszy na str. 2-iej)

Amerykańska ofensywa na Europie A TERAZ KOLEJ NA WŁOCHY...

„Dobrodziejstwa“ za które się płaci utratą wolności

Ofensywa amerykańska na Europie nie ogranicza się do jednego czy dwóch państw. Stany Zjednoczone chcą się umocnić w różnych częściach kontynentu, chcą opanować wszystkie państwa, jakie się tylko da. Ekspansja dokonuje się w różny sposób — raz za pomocą pożyczki, drugi raz naciskiem, trzeci — „przyłóżni“ itp.

Obecnie w stadium decydujące wchodzi ofensywa amerykańska na Włochy. Przygotowała rozpoczęły się już dawno. Pierwszym „gestem przyłóżni“ pod adresem Włoch było zrezygnowanie przez USA z odszkodowań włoskich. Podobnie manifestacyjny charakter miało anulowanie przez Amerykę wszystkich zadłużeń włoskich. W tej liczbie Włochom darowane zostało także zadłużenie z tytułu lend leasu.

Nikt, a tym bardziej Włosi, nie wątpił, iż ta wspaniałomyślność nie jest i nie będzie bezinteresowna. Od chwili, kiedy żołnierze amerykańscy stanęli na terytorium Italii, rozpoczął się nacisk polityczny. Amerykanie parzyli przez palce na stopniowe odrodzenie ruchu faszystowskiego. Przy-

ich cichej aprobacie wracali na kierownicze nierz stanowiska urzędnicy-faszyści. Popierali oni moralnie i materialnie rozwój partii prawicowych, pochwalając ich antydemokratyczne postępowanie.

Ciesząca się poparciem amerykańskim prawica włoska na czele z przemysłowcami, którzy finansowali Mussoliniego, sabotowała wszelkie zarządzenia, malące na celu demokratyzację życia publicznego i gospodarczego w kraju. Usiłowano sparaliżować ekonomiczny rozwój nadwyreżonego wojną przemysłu. Z chwilą, gdy Włochy znalazły się na krawędzi przepaści, Stany Zjednoczone wielkodusznie zaproponowały swą pomoc.

Za kulisami toczyły się pertraktacje. Amerykanie zażądali „pewnych“ gwarancji, od których uzależniły udzielenie pożyczki. Gwarancji tego rodzaju nie mógł udzielić żaden demokratyczny rząd. Nie mógł ich także udzielić de Gasperi tak długo, dopóki w rządzie jego zasiadali komuniści i socjaliści. Wybuch więc zaplanowany przez reakcję włoską i kapital amerykański kryzys rządowy, w wyniku którego utworzony zo-

stał gabinet, zadawałający Amerykanom.

Posypały się nowe dobrodziejstwa. Przemysłowcy włoscy otrzymali pożyczki. Ameryka zwróciła Włochom już 28 okrętów itp. W zamian za to rząd włoski udzielać musi Amerykanom pewnych koncesji na pozór „drobnych“ i „niewielkich“.

Do tego rodzaju „ustępstw“ należy wykupywanie przez kapitalistów amerykańskich akcji włoskich przedsiębiorstw, szkolenie armii włoskiej przez amerykańskich instruktorów. Osobną kategorię ustępstw stanowią bazy wojskowe. Już niejednokrotnie podawała prasa amerykańska i włoska o projektowanym utworzeniu baz dla floty amerykańskiej w portach włoskich. Mimo zaprzeczeń ze strony rządu, faktycznie oba państwa uporczywie ponawianie tych wiadomości wskazuje na to, iż rozmowy wokół tych spraw się toczą.

Tak np. ostatnia wiadomość o wydzierżawieniu portu Livorno została zdemontowana przez Włochów, a Amerykanie wstrzymali się od komentarzy. Milczenie ich jest bardzo wielomówne.

Równoległe coraz intensywniejszej ekspansji kapitalowej wzmocniła się także ofensywa polityczna. Coraz głośniejsze są o zawarciu traktatu przyjaźni między Włochami i USA. Dobrze poinformowane kręgi włoskie twierdzą, że umowa ta zale-

gażuje hegemonię Ameryki na Apeninach. Opinia włoska zwraca się przeciw tego rodzaju traktatowi. Powołując się na głosy oburzenia, oskarżające neofaszystów i reakcjonistów o sprzedawanie wolności własnego narodu w zamian za „judaszowe dolary“.

Włosi twierdzą, że projektowany układ będzie zawierał szereg klauzul, oddających Italię pod panowanie amerykańskie. W pierwszym rzędzie będzie to dotyczyło baz dla floty w Italii i na Sycylii. Szereg klauzul wojskowych ma związać ściśle politykę Włoch z interesami Ameryki. Poza tym Amerykanom, zamieszkałym we Włoszech, będą przysługiwały specjalne uprawnienia. Nie też dziwnego, że masy włoskie uważają, iż będzie to ołwiński krok do „skolonizowania“ Włoch przez kapitalistów amerykańskich.

Gra prowadzona więc jest konsekwentnie w myśl ułożonego z góry planu. Uzyskawszy wszelkie możliwe od udziału w rządach krajem komunistów i socjalistów, Amerykanie mogą prowadzić własną politykę, mogą opanować Włochy przy aprobacie prawnicowego rządu. Na przeszkodzie stoi jednak naród włoski, który nie chce rezygnować z wolności i demokracji, który z nadzieją patrzy na najbliższych swych obrońców — partie demokratyczne, które organizowały walkę z faszyzmem w okresie wojny.

PSL na ławie oskarżonych

(Dokończenie ze str. 1-0j)

cesie WiN-u na ławie oskarżonych uprawiali szeroko akcję dywersji politycznej, szpiegowską i prowokacyjną przeciw demokracji, ale również i przeciw narodowi polskiemu i państwu polskiemu, ponieważ ostatecznym celem tej działalności była nadzieja na obcą interwencję w sprawę naszego państwa bez liczenia się ze wszystkimi ujemnymi skutkami takiego faktu, zarówno dla naszego kraju jak i zresztą dla całej Europy. W procesie krakowskim są cztery dni, w których zeznają wyjątkowo podesławszy działacze — tuż tego stronnictwa. A nawet ci spośród oskarżonych, którzy do PSL-u nie należeli przyciśnięci do muru ujawniają swoje nieustanne kontakty z PSL-em. W świetle przewodu sądowego staje się jasnym, że WiN bez PSL-u nie wiele mógłby uczynić, że PSL dla tej podziemnej organizacji był politycznym przewodnikiem. Z drugiej zaś strony WiN usilnie informował PSL w jakim kierunku i dla jakich celów takiego właśnie przewodnictwa potrzebuje. Obie te organizacje, z których jedna ma prawo swobodnego rozwoju politycznego w naszym ustroju demokratycznym, a druga dąży do zniszczenia tego ustroju, tak się ze sobą zespoliły i zrosły, że można je uważać za politycznych „braci sjańskich“. Lecz ci bracia, nie ograniczali się w tej walce z demokracją polską wyłącznie do własnego tak ścisłego pokrewieństwa. W walce tej nie cofali się przed żadnymi środkami i kontaktami, chociażby prowadzili one do krwawych wrogów narodu polskiego jakimi są ukraińscy faszyści UPA.

W czasie przewodu sądowego odczytano korespondencję, jaką prowa dził przedstawiciel WiN-u z przywódcami UPA. Wyższe przytym na wierzach, że WiN-owi bardzo zależało na szpiegowskiej współpracy z mordercami tysięcy Polaków i Polek. Tak więc w jednym szeregu znalazło się PSL, WiN i UPA. Jest to front walki z Polską, z demokracją, front walki z najżywością interesami naszego narodu, który ciężkim trudem milionów zabezpiecza swoją suwerenność, pokój i dobrobyt.

Sankcje partyjne za przystąpienie do grupy de Gaulle'a

PARYŻ, 23. 8. — Partia socjalistyczna i MRP zapowiedziały, że jeżeli którykolwiek z posłów tych partii przyłączy się do parlamentarnej grupy de Gaulle'a, zostanie automatycznie usunięty z szeregu partyjnych. Po ogłoszeniu tej decyzji w kulisach Zgromadzenia Narodowego nie można było znaleźć żadnego z 70 deputowanych, o których mówiono, że przyłączyli się do wspomnianej grupy. Ponieważ istnieje rozróżnienie pomiędzy zadeklarowanym a ukrytym członkostwem, sympatycy de Gaulle'a zechcą prawdopodobnie wykorzystać tę okoliczność i „nie ujawniać się“ do czasu wyjaśnienia sytuacji politycznej i parlamentarnej, które oczekiwane jest w październiku.

Reemigracja Polaków ze strefy radzieckiej

W okresie od 1 września do 1 listopada 1947 r. przybędzie do Polski dwa tysiące reemigrantów w polskich ze strefy radzieckiej w Niemczech. Zabierając oni ze sobą — dzięki zycielowemu ustosunkowaniu się radzieckich władz okupacyjnych — cały swój dobytek ruchomy. Między tymi dwoma tysiącami osób, zgrupowany-

Uroczystości w Oświęcimiu w piątą rocznicę śmierci Stanisława Dubois

Na miejscu stracenia Stanisława Dubois w obozie w Oświęcimiu odbyły się w dniu 21 sierpnia uroczystości związane z 5-tą rocznicą tragicznej jego śmierci.

W uroczystościach wzięło udział ponad 600 członków PPS i OM TUR, delegatów ze wszystkich miast Polski. Obecni byli również liczni przedstawiciele innych organizacji młodzieżowych, przedstawiciele miejscowych władz, partii politycznych i organizacji społecznych oraz licznie zgromadzona ludność okoliczna, a także zwiędzająca w tym dniu oboz w Oświęcimiu wycieczka intelektualistów w amerykańskich. Do Oświęcimia przybył również ob. Kazimierz Dubois, wdowa po zamordowanym działaczu.

Kiedy zakończy się konferencja międzyamerykańska?

NOWY JORK, 23. 8. — Z Petropolis donoszą, że na czwartkowym posiedzeniu omawiano sprawę daty zamknięcia konferencji międzyamerykańskiej. Jako termin zakończenia prac komisji przewidziano 28 sierpnia, a jako termin podpisania paktu międzyamerykańskiego dzień 5 lub 6 września. Delegaci Kuby i Meksyku występowali na rzecz przedłużenia obrad, by rozpatrzyć również zagadnienia gospodarcze, jednakże sekretarz stanu Marshall domagał się jak najrychlejszego podpisania paktu.

Szwedzki sprzęt budowlany dla polski

Ministerstwo Odbudowy w ramach dodatkowej umowy polsko-szwedzkiej uzyskało kredyt na zakup sprzętu dla urządzeń fabryk materiałów budowlanych oraz na zmechanizowanie sprzętu dla wykonawstwa budowlanego na łączną sumę 61 mln. koron.

W ramach tej kwoty nadejdą m. in. ze Szwecji do Polski kompletne urządzenia fabryk betonów lekkich, urządzenia wytwórni przedpreżonych oraz urządzenia dla fabryk domków prefabrykowanych i fabryk parkietów oszczędnościowych. Ponadto w ramach globalnej sumy nadejdą urządzenia dla fabryk płytke posadzkowych typu Golvet oraz ceramika czerwoną na kompletne urządzenia

Szwedzki sprzęt budowlany dla polski

fabryk ceramicznych. W ramach umowy nadejdą także kompresory i narzędzia pneumatyczne dla budownictwa, drobne urządzenia wibrobetonów oraz szereg urządzeń przemysłowych i środków transportowych dla przewożenia materiałów.

Istota dwóch wystąpień

Akcje naftowe zbroczne krwią Marzenia Kurta Schuhmachera

NA JEDNYM z ostatnich posiedzeń w angielskiej Izby Gmin minister skarbu podniósł z zachwytem wspaniałe rozwój anglo-irańskiego towarzystwa naftowego w Iranie. Na dowód tego minister przytoczył cyfry stałego wzrostu zysków tego towarzystwa. „Jego akcje — m'wielsternik skarbu W. Brytanii — przedstawił przed 5-ciu miesiącami wartość 30 milionów funtów, podniosły się obecnie do 49 milionów funtów...“

Ze kapitaliści angielscy inwestowali w Iranie grube kapitały nie nadarmo, wie o tym każdy ekonomista. Nie każdy jednak świadom jest tego, jakimi środkami osiągnęli oni tak byskawiczne powiększenie się ich bogactw.

Dużo powie nam o tym głośny pro-

ces, jaki niedawno odbył się w Teheranie.

Ławę oskarżonych zajęli tam przed sądem przestępcy niezwykle. Jednym z nich był szef policji, pułkownik Aoli, drugim gubernator Abadana, mjr. Patek. Prokurator oskarżał ich o zamordowanie 10-ciu robotników szyb w naftowych.

Stalo się to przed rokiem w czasie strajku powszechnego w Iranie. Związek Zawodowy po raz pierwszy w tym kraju zażądał wczas od koncernów naftowych: skrócenia dnia roboczego trwającego z reguły pół doby; przyznania jednego dnia w tygodniu na wypoczynek; wprowadzenia ubezpieczeń społecznych; zaniechania represji stosowanych wobec członków związków zawodowych; podwyżki wynagrodzenia za pracę, opła-

caną stawkami nieznanymi w Europie.

Gdy właściciele kopalń odrzucili te żądania, związki zawodowe ogłosiły strajk. W rezultacie 100.000 robotników porzuciło szyby naftowe.

Wkrótce w pobliżu kopalń znalazły się duże oddziały policji. Wzięły one na siebie zadanie nie tylko utrzymania ładu lecz i zmuszenia ludzi do podjęcia pracy.

Gdy na wezwanie policji nikt do szybów nie wrócił, rozległy się salwy karabinowe, po których pozostało na placach 40 zabitych. 10-ciu z nich uwięziony plutony policji na bezpośredni rozkaz szefa policji i gubernatora.

Przewód sądowy potwierdził w całej rozciągłości postawione im zarzuty. Odzwierciedlił nadto „murzynskie“ warunki pracy w szybach anglo- amerykańskiego towarzystwa naftowego. Wykazał także, że policja irańska rozporządza zarówno państwem, jak i koncernem naftowym oraz że oddawane mu przez nią usługi wykraczają daleko poza granice ochrony bezpieczeństwa kraju i jego obywateli.

Sąd oczywiście rozważył to wszystko i ocenił „w granicach prawa“. Wydał też wyrok nieładny, skazał bowiem obydwu oskarżonych na rok więzienia.

Ludzie znający stosunki irańskie mocno bowiem powątpiewają, czy sąsiedni dygnitarze odcierpią te kary. Uważają oni bez słuszności, że im większy będzie dalszy wzrost akcji anglo-irańskiego towarzystwa naftowego, tym mniejsze — prawdopodobieństwo osadzenia skazanych w kryminalne... *

Kurt Schumacher — głośny przywódca socjaldemokratów niemieckich — odezwał się znowu. Na zwojonym przez siebie w Berlinie zgromadzeniu swoich zwolenników, usłował ponownie ich przekonać, że „linii Odry i Nysy nie można uważać za ostateczną granicę Niemiec na wschodzie“.

Zgoda odmiennie natomiast Schumacher zagadnienie przekazania Zagłębia Ruhry kapitalistycznym monopolom państw zachodnich. Po prostu — zgodził się na to. „W ich ręku — dowodził ów nieprawdopodobny „so-

Zatwierdzenie wyroku na przestępców cynowych

WARSZAWA, 23. 8. — Najwyższy Sąd Wojskowy zatwierdził w całej rozciągłości, wydany przez Rejonowy Sąd Wojskowy w Warszawie na aferzystów cynowych.

„Zagłębie to stanie się fundamentem w budowie nowej Europy...“

Schumacher przy tej sposobności nie szczędził ciepłych uwag na temat planu Marshalla. Powiedział nawet, że „zwołni on Niemcy od płacenia reparacji“, wytwarzając zupełnie nową politykę przeciwstawną „przestarzalej polityce demontażu“.

Po tym szczerym wyznaniu Schuhmachera, mo'naby zawołać: „Ty dy cię wiedli!“ Nie płacić reparacji, uchronić od demontażu niemiecki przemysł, zasilić go natomiast amerykańskimi dolarami — oto program nowego Fuehrera Niemiec!

Można dziś z całą pewnością powiedzieć, że ten program nie da się urzeczywistnić. Plan Marshalla ma coraz mniej zwolenników, zaś Niemcy mają coraz więcej umiających rozpoznawać ich zamiary obserwatorów. Widzą oni jak wielkim niebezpieczeństwem dla świata mogą się one stać ponownie.

Dlatego właśnie żądają zniszczenia wszystkich ich zakładów, mogących kiedyś służyć zbrojeniu Niemiec.

Doniosła decyzja JEDNOLITY FRONT MŁODZIEŻY ZACIEŚNIA SIĘ

Naturalnym dla młodzieży jest dążenie ku jedności. Stąd wniosek, że organizacje młodzieży robotniczej powinny raczej wyprzedzać starsze pokolenie w realizacji jednolitego frontu, a już tym bardziej nie powinny pozostawać w tyle poza partiami robotniczymi. Komuż jest łatwiej, niż naszej młodzieży, ZWM-owej i OM TUR-owej — w imię wspólnych niewątpliwie celów — wylatywać ponad poziomy dotychczasowych przedrówek organizacyjnych, w których zapal dla zrealizowanego przez nas szeregiem większy budżet się może zapalać dla zrealizowanego przez nas wielkiego dzieła przebudowy społecznej.

Idea zjednoczenia bratnich organizacji rzeczywiście nurtuje już naszą młodzież. Znalazło to wyraz w uchwałach odbytej niedawno w Poznaniu wspólnej narady aktywów ZWM i OM TUR. Młodzież poznańska stwierdza

m. in., że między bratnimi organizacjami młodzieży nie ma zasadniczych różnic. „Nie nosząc na naszych młodych barkach — czytamy dalej w uchwałach — złych tradycji rozbięcia ruchu robotniczego, waśni, sporów i sekciarstwa, możemy być, chcemy i będziemy w inoalekiej przyszłości awangardą ideowej i organizacyjnej jedności polskiej klasy robotniczej, jedności całej młodzieży polskiej, jedności Narodu Polskiego...”

„Szlachetne cele i zaszczytne ambicje, w których daje się słyszeć rzeczywisty głos polskiej młodzieży, godnej naszych czasów.

Tym nie mniej faktem jest, że obok takich głosów, obok pięknych przejawów praktycznej współpracy lokalnych organizacji młodzieży, jak np. ostatnio w Olsztynie, gdzie ZWM i OM TUR zorganizowały wspólne brygady żniwne na terenie całego województwa, lub Wałbrzychu, gdzie

podjęto wspólnie współzawodnictwo pracy na terenie fabryk i kopalń — jednocześnie w skali centralnej byliśmy świadkami nienadążania organizacji młodzieżowych za tym, co dzieje się w dziedzinie realizacji jednolitego frontu robotniczego u starszego pokolenia.

Z tym większym więc zadowoleniem witamy opublikowany wspólny komunikat Zarządu Głównego ZWM i Komitetu Centralnego OM TUR oświadczenia o wspólnym kursie i o wspólnym celu, co dzieje się w dziedzinie realizacji jednolitego frontu robotniczego u starszego pokolenia.

Dokonywany jest krok naprzód w ideologicznym i organizacyjnym zbliżeniu bratnich organizacji, który przysporzy siłę naszej młodzieży, klasie robotniczej i naszemu państwu ludowemu.

Dokonywany jest krok, który przyczyni się do ostatecznego usunięcia wpływu wsteczności i wstecznych ideologii na młodzież, który wpłynie decydująco na zwiększenie wkładu młodego pokolenia w budowę Polski Ludowej, Polski sprawiedliwości społecznej.

Niewątpliwie umowa przyczyni się jeszcze bardziej do odpowiedniego wychowania członków organizacji OM TUR i ZWM w duchu jednolitego frontu klasy robotniczej i sojuszu robotniczo-chłopskiego, w duchu wzajemnego zaufania i stałego zacieśniania współpracy między obu organizacjami młodzieżowymi. Ułatwi to przeprowadzenie wspólnej ofensywy ideologicznej i organizacyjnej wśród uczącej się młodzieży oraz zwalczanie reakcyjnych koncepcji społecznych i wychowawczych.

Umowa przyczyni się do zmobilizowania młodzieży dla wzmoczonego udziału w odbudowie kraju, w realizacji Planu Trzyletniego przez wspólne prowadzenie akcji wysiłku pracy i wspólnej walki o podniesienie wydajności pracy. To samo dotyczy wspólnej pracy w kierunku zwiększenia udziału

tu młodzieży w pracach sekcji młodzieżowych, związków zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej, spółdzielni, sportu, ORMO i innych stowarzyszeń społecznych.

Zainicjowane przez obie bratnie organizacje periodyczne wspólne zebrania zarządów ZWM i komitetów OM TUR na wszystkich szczeblach organizacyjnych, zwoływanie wspólnych szerokich narad aktywów oraz wspólnych zebrań kół obu organizacji organizowanie wspólnych kursów i szkół oświatowych, dyskusji ideowych, wspólnych wystąpień i imprez itp. w celu wzajemnego zbliżenia i wspólnej walki zacieśnią jeszcze bardziej jednolity front młodzieży.

Oczywiście, że wykonanie tych szeroko zakrojonych planów i zamierzeń młodzieży spotkać się winno z nadal idącym poparciem starszego pokolenia, organizacji partyjnych PPR i PPS. Przypomnijmy tu należyte uchwały, powzięte ostatnio na wspólnych naradach kierowniczych aktywów naszych partii w głównych ośrodkach kraju, przewidujące m. in. pomoc ZWM i OM TUR we wzajemnym bliżeniu się, w organizowaniu wspólnych imprez i wycieczek, wspólnego szkolenia ideologicznego i zawodowego itd. Postanowienia te muszą być w całej rozciągłości wykonane.

Szlachetne plany i zamiary naszej młodzieży, pomnożone na doświadczenie bratnich organizacji partyjnych PPR i PPS, dadzą niewątpliwie poważne wyniki.

Nowiny z kca

- ❖ **CHRZANÓW.** We wsi Mysia chowie-Gaju wykryto w stodole Stefana Noworyty olbrzymi magazyn towarów szabrowanych od roku 1945 na Dolnym Śląsku. Ostatnio załadował on wyszabrowanymi przedmiotami kilka wagonów kolejowych, które zamówił na siano i słomę. Noworyte aresztowano razem z żoną.
- ❖ **GDYNIA.** W firmach maklerskich i spedycyjnych na Wybrzeżu praktykuje od pewnego czasu 30 studentów czeskich, słuchaczy prawa i wyższych szkół morskich. Są oni subsydiowani przez Komitet Koordynacyjny Polskich Organizacji Studentów.
- ❖ **JAROSŁAW.** Członkowie działającej od dłuższego czasu na terenie powiatu jarosławskiego i śubaczewskiego ukraińskiej bandy UPA stanęli przed Sądem Wojskowym w Krakowie. Mają oni na sumieniu szereg mordów, popełnionych na żołnierzach WP i Armii Czerwonej oraz miejscowej ludności polskiej. W wyniku rozprawy zapadło 7 wyroków śmierci oraz 5 kar więzienia od 10 do 15 lat. Między skazanymi na śmierć znajdują się dwaj b. SS-mani.
- ❖ **W POZNANIU** odbędzie się w październiku ogólnopolska wystawa rolniczo-ogrodnicza ze specjalnym działem hodowlanym. Udział w wystawie zgłosiły Państw. Zakłady Hodowli Koni, PNZ, Zw. Samopomocy Chłopskiej i „Społem”. Szczególną wagę poświęci się wytwórczości drobnych rolników.
- ❖ **W KRAKOWIE** przed Rejonowym Sądem Wojskowym toczyła się rozprawa przeciwko pięciu członkom bandy terrorystyczno-rabunkowej, która dokonała szeregu napadów z bronią w rękę. Sądzeni bandyci byli członkami zlikwidowanej bandy NZS pod dowództwem „Mściciela”. Hersh bandy skazany został na śmierć; na podstawie amnestii karę zamieniono mu na 15 lat więzienia. Pozostali oskarżeni skazani zostali na kary więzienia. Jednemu z nich karę na podstawie amnestii darowano.

Stanisław Dubois

W piątą rocznicę bohaterskiej śmierci

Minęła piątą rocznicę męczeńskiej śmierci Stanisława Dubois. Składają Mu hołd w dniu tej tragicznej rocznicy nie tylko sztandary Polskiej Partii Socjalistycznej, której był członkiem, ale również i sztandary naszej Partii. I ten fakt wyraża może najlepiej rolę, jaką Stanisław Dubois odegrał w ruchu robotniczym.

W latach rozbięcia tego ruchu, w latach nagonki Żarębów i Pużaków przeciw lewemu rewolucyjnemu odłamowi ruchu robotniczego, potrafił On przeciwstawić się tej nagonce i wskazać jedynie słuszną drogę, po jakiej winna kroczyć klasa robotnicza Polski — drogę jednolitego frontu.

Postać Stanisława Dubois, nieugiętego bojownika o prawa ludu i bezkompromisowego wroga sanacyjnej dyktatury Składkowskich i Kostków-Biernackich — była znamienna dla nowej ery w rozwoju polskiego ruchu robotniczego, nowego ułożenia się stosunków między obu odłamami tego ruchu. Była wręcz zapowiedzią nowej jednolitej frontowej Polskiej Partii Socjalistycznej.

Minęła piątą rocznicę męczeńskiej śmierci Stanisława Dubois. Składają Mu hołd w dniu tej tragicznej rocznicy nie tylko sztandary Polskiej Partii Socjalistycznej, której był członkiem, ale również i sztandary naszej Partii. I ten fakt wyraża może najlepiej rolę, jaką Stanisław Dubois odegrał w ruchu robotniczym.

W latach rozbięcia tego ruchu, w latach nagonki Żarębów i Pużaków przeciw lewemu rewolucyjnemu odłamowi ruchu robotniczego, potrafił On przeciwstawić się tej nagonce i wskazać jedynie słuszną drogę, po jakiej winna kroczyć klasa robotnicza Polski — drogę jednolitego frontu.

Postać Stanisława Dubois, nieugiętego bojownika o prawa ludu i bezkompromisowego wroga sanacyjnej dyktatury Składkowskich i Kostków-Biernackich — była znamienna dla nowej ery w rozwoju polskiego ruchu robotniczego, nowego ułożenia się stosunków między obu odłamami tego ruchu. Była wręcz zapowiedzią nowej jednolitej frontowej Polskiej Partii Socjalistycznej.

Stanisław Dubois obok swego najbliższego współbojownika Norberta Bärlickiego symbolizował też awangardę w szeregach socjalistów polskich, która potrafiła wyzwolić się od wpływów pilsudczyzny i zerwać z fałszywą legendą „legionową”, zaciemniającą horyzonty i stępiającą ostrze walki z dyktaturą sanacji.

Praca i działalność Stanisława Dubois doprowadziła w dużej mierze do tego, że całe pokolenie młodych socjalistów, wychowanych przez niego czy to w szeregach akademickich, czy w TUR, zbliżyło się ideologicznie do lewicy robotniczej. Stanisław Dubois był bowiem marksistą i socjalistą nie tylko z nazwy. Brzydził się oportunistycznym, a jeśli wyznawał program socjalistyczny, jeśli głosił zasady i hasła marksizmu, to po to, aby je konsekwentnie wcielić w życie, aby je realizować w praktycznym działaniu.

Jego walka polityczna była jedno-

cznie walką o nową linię polityczną wyrażającą się w konsekwentnym realizowaniu zasad i hasel, głoszonych w teorii. Była walką z zakłamaniem i oszukiwaniem mas robotniczych.

Oto dlaczego postać Stanisława Dubois jest dziś drogą zarówno nam, jak i bratniej PPS. Oto dlaczego z testamentu politycznego, jaki On zostawił, czerpiemy zarówno my, jak i Polska Partia Socjalistyczna. I ten, właśnie fakt, że testament ten mógł się stać i stał się wspólnym testamentem dla obu partii robotniczych, że jest on dziś wspólnym wyznaniem wiary najbardziej uświadomionej i przodującej części klasy robotniczej — ten właśnie fakt wyraża najlepiej, jak doniosłe i twórcze było dzieło Stanisława Dubois.

Budował to dzieło przez długie lata walki i pracy. Poprzez Brześć, więzienie Mokotowskie i codzienny terror sanacji. We wspólnej celi nawiązał łączność z więźniami-komunistami. I może tam właśnie ugruntował jeszcze bardziej w sobie idee jednolitego frontu.

Nie było przecież ośrodka pracy jednolitego frontowej, w której potężnie brałby udział lub którą co najmniej nie interesowałby się.

To też, gdy powstał „Dziennik Popularny”, nie brakło w nim obok Bärlickiego również i Stanisława Dubois. Gdy w początkach okupacji tworzy się grupa „Polskich Socjalistów”, dookoła której skupiała się lewicowa element dawnej PPS — Dubois jest znowu na posterunku.

Nie był to jego ostatni posterunek bojowy. W sierpniu 1940 roku dostaje się w łapy gestapo i dwa lata w najstraszliwszych warunkach w obozach obozowych — pozostając wiernym wysokim wyznawaniem idealnym, pozostając wiernym człowiekowi, o którego nie tylko walczył, ale którego ukochał — udziela swej wiary w wątpliwym, blerze udział w organizowaniu ruchu oporu i wreszcie pada od kul jak żołnierz, którym całe swę życie pozostał.

Nowy poseł Meksyku w Polsce

WARSZAWA, 23. 8. — W dniu wczorajszym przybył do Warszawy nowomianowany poseł i minister pełnomocny Meksyku w Polsce dr. Salvador R. Guzman.

Malował Niemcem swastyki — po tym organizował propagandę WiN Kłamstwa i prowokacje WiN

Rozbicie jedności partii robotniczych miało ułatwić robotę reakcji

Dalszy ciąg zeznań osk. Langnera w 9-tym dniu procesu członków sztabu WiN w Krakowie

W dalszym ciągu dziesiątego dnia procesu członków sztabu WiN, przed Sądem Wojskowym w Krakowie prokurator odczytuje fragment instrukcji w sprawie akcji „O”, której brzmienie: „Uwaga, listy i donosy redagować tak, aby miały cechy prawdopodobieństwa, wysyłać je pojedynczo nie masowo, pisać ręcznie”. Arsen: prowokacji nie jest jeszcze wyczerpany. W referatach przygotowanych na akcję „O” jest np. artykuł insynuujący, że morderstwa na prok. Martiniego jest związane w szereg innych zbrodni przypisywanych przez podziemne władze bezpieczeństwa.

Prok. pyta: czy to jest kłamstwo i prowokacja?

Osk. Wiktor Langner: Tak.

Inny elaborat Langnera zawierał zbrodnicze prowokacje o żydowskich mordach rytualnych. Langner zapytany, jaki był cel tego rodzaju zbrodniczej akcji, mówi, że to było przeznaczone dla „mówionej” propagandy.

Prok.: Czy oskarżony zastanawiał się nad możliwymi skutkami tego rodzaju „mówionej” propagandy?

Osk.: Nie zastanawiałem się. Przyznaję, że ta walka nie była „fair”.

Prokurator odczytuje również fragment z „brozury WiN pt.: „Ocena położenia wewnętrznego”: „Z wejściem grupy Żuławskiego do PPS należy się spodziewać wzmocnienia opozycyjnego stanowiska tego stronnictwa. PPS krakowska jest zdecydowanie przeciwna utworzeniu wspólnego bloku z PPR i jest nastawiona opozycyjnie do centralnych władz w Warszawie”.

Prok.: Czy tego rodzaju punkt widzenia był po myśli WiN?

Osk.: Tak.

Odczytany następnie wyjątek z li-

teratury WiN-owskiej zajmuje się sprawą jednolitego frontu robotniczego. „Pogłębić różnice pomiędzy PPR-owską grupą a dolami PPS i dążyć do zmajoryzowania tej grupy — głosi w elaborat. Wykazał szkodliwość wspólnego bloku wyborczego PPS i PPR, powikszyło ilość naszych wycieczek w PPS”.

Prok.: Czy wycieczne te odpowiadały dyrektywom waszej propagandy?

Osk.: Pokrywały się z naszymi dyrektywami.

Z dalszych wyjaśnień osk. Langnera, szefa propagandy wynika, że dywersja polityczna i planowa - prowokacyjna inspiracja miały doprowadzić do wejścia WiN-u do legalnego życia politycznego.

Prok.: Co oskarżony s uszył o planowaniu sfingowania rozłamu w PPR, mającego stworzyć fikcyjną partię PPRD (Polską Partię Robotniczą - Demokratyczną).

Osk.: To był projekt „Leszka”, który zresztą uważałem za nierealny.

Prok.: Na czyje polecenie „Leszek” napisał artykuł, w którym m. in. mówi: „Bomba atomowa to nasza nadzieja i to jest najbardziej humanitarny sposób prowadzenia wojny”.

Osk. dłuższy czas milczy, a następnie zasłania się brakiem pamięci.

Prok.: Oskarżony mówi w swych zeznaniach o sympatii WiN do PSL. Czy to osk. jest autorem instrukcji, która w punkcie trzecim mówi: „Wie rzymy, że popularność Mikołajczyka pozwoli nam na wywarcie wpływu politycznego, zgodnie z naszymi interesami. Dajemy mu więc kredyt naszego zaufania, co stanowi dla niego atut. PSL należy się z naszej strony pełne poparcie i współpraca w pracach organizacyjnych”.

Osk. zasłania się brakiem pamięci.

Nie mniej ciekawe są elaboraty osk. Langnera i jego komórki propagandowej z dziedziny polityki zagranicznej. Główną ich tezą jest, że świat może być rządzony tylko przez Anglosasów.

Jak wyjaśnia osk. — materiał do swych utworów czerpał ze sprawozdań te przynosił Langnerowi co miesiąc Kot.

Od Niepokoleczyckiego oskarżony obrzywniał wycieczne. Langner zaprzecza, by plan akcji „O” był zatwierdzony przez Niepokoleczyckiego, zaraz potem przyznaje jednak, że Strzałkowski powiedział mu, iż „plan ten „poszedł” do góry i kazano, żeby robić”. Nie wiedziałem wówczas, kto był górą, tłumaczy się Langner, obecnie przypuszczam, że Niepokoleczycki.

Prok.: Jakimi środkami finansowymi rozporządzał oskarżony?

Osk.: Przypuszczalnie około 200 tys. zł.

Na wniosek prokuratora sąd okazuje oskarżonemu jeden egzemplarz biuletynu, zawierającego materiał dla podległych mu agencji, służący do akcji „O”. Na stole sądowym znajdują się paki, zawierające tego rodzaju materiały. Langner potwierdza, iż była to robota jego siatki. Kilka pytań zadaje obrona, która interesuje się przeszłością oskarżonego i jego pracami, jako artysty - grafika.

By dać pełny obraz Langnera, jako „patrioty, człowieka i grafika”, prokurator przedstawia sądowi i oskarżonemu jedno z jego dzieł „Ex libris” dla niemieckiego gubernatora Krakowa, G. Wachtera. Na sali ogólne poruszenie. „Ex libris” przedstawia wież ratuszową w Krakowie na tle sztandaru z hitlerowską swastyką.

Na tym przesłuchanie oskarżonego Langnera zakończono i rozprawa została przerwana do poniedziałka dnia 25 bm.

Ogólnopolskie dożynki w Opolu

Stadem poprzednich lat, również w roku bieżącym zorganizowane zostaną wielkie dożynki w skali ogólnopolskiej, które odbędą się w Opolu, w dniu 14 września br.

Organizację tegorocznych dożynek przyjął na siebie Wojewódzki Zarząd Zw. Samopomocy Chłopskiej w Katowicach, przy współudziale szeregu organizacji społecznych i kuratorium szkolnego. Na przewodniczącego dożynek obrano wicewojewodę śląsko-dąbrowskiego pki. Ziętka. Powołano do życia specjalny komitet do

żynkowy wraz z kilkoma sekcjami. W dożynkach przewidziany jest udział grup regionalnych z całej Polski. Szczególnie bogato reprezentowane będą powiaty z Śląska Opolskiego. W ramach uroczystości dożynkowych odbędzie się również wreczenie sztandaru miejscowej jednostce wojskowej, ufundowanego przez społeczeństwo miasta Opolu. Na dożynki w Opolu spodziewany jest przyjazd najwyższych dostojników Polski oraz przedstawicieli zagranicznych placówek dyplomatycznych.

„Wilkiem“ po labiryncie gdańskiego portu

(Korespondencja z Wybrzeża)

Gdańsk w sierpniu.

Mały stateczek żeglugi śródładowej „Wilki“ silnie kołysze się na wysokich falach zatoki. Mimo bezchmurnego nieba, ciemno zielona woda, jest groźna i niespokojna. Czerwone boje wynurzają się z białej piany, by znów za chwilę spłynąć w utworzoną przez fale bruzde.

I Daleko na horyzoncie widnieje, prawie niedostrzegalny pasek półwyspu helskiego, bliżej wyrastają potężne wzgórza Oksywia i Orłowa, a na wschodzie czerwieni się panorama Gdańska...

Powoli zbliżamy się do portu, mija my wysuniętą wstążkę falochronu i latarnię wejściową, wchodzimy na spokojną wodę basenu. Odzie spójrzeć, widać labirynt nadbrzeży i basenów, czernieją potężne sylwetki dźwigów, świeżą cegłą znaczą się nowowytbudowane budynki, elewatory, składy. Po basenie krąży holownik i motorowiec G.V.M-u, a nad wszystkim góruje gmach kapitanatu.

OBCE BANDERY...

Mimo niedzieli w porcie panuje ruch. Wymijają nas dwa szwedzkie trachtowce, głęboko zanurzone pod ciężarem ładunkowego naczynia, a przy dźwigach stoi pięć statków norweskich czekających na ładunek.

Niedaleko od nowowytbudowanych czerwonych elewatorów zbożowych, ustawilo się kilkanaście statków. Większość ma flagi norweskie, duńskie i szwedzkie, nie brak też fińskich, holenderskich i greckich. Białoniebieskie flagi powiewają na rufach „Nikolaas Pateras“, „Persephone“ i „Lyra“.

Potężna jednostka floty radzieckiej „Daldykan“ jest cała obsypana białym pyłem, a dźwigi pracowicie prze noszą z łuk okrętowych, na wagony, ładunek sztucznych nawozów. W basenie węglowym ruch bardzo duży.

„Wilki“ idzie coraz wolniej. Trzeba płynąć powoli i ostrożnie, gdyż na dnie portu spoczywa jeszcze szereg zatopionych okrętów, uprzedzają o tym zielone stójkowate boje z napisem „Wrak“. Śladów wojny jest jeszcze wiele, nie są to jak rok temu, wy palone szkielety zabudowań — ani

nieczynne urządzenia portowe, bo większość jest już odbudowana, lecz porzucił szkielety wydobytych statków, ogromne koliste części łodzi podwodnych i pogięte wraki.

NASZE STOCZNIE

Jest ich cztery. Lecz głównie to Nr

z wody do góry nasz statek „Olsztyn“. Widać go doskonale aż do samego dna.

Pływające doń to jedno z najciekawszych urządzeń gdańskich stoczni. Opuszczona do wody pochylnia,

umocnieniu pływających doków możemy w Gdańsku remontować i budować kadłuby, statków wielkiej i małej żeglugi. Jesteśmy samowystarczalni i stajemy się naprawę państwem, które nie tylko ma morze, ale umie nim gospodarzyć.

Niewszystkie doki są jeszcze czynne, mija my wleddając powoli do stacji Wisły, grupę robotników, którzy opuszczają nurka ubranego w skafander. Pracuje się tu przy remoncie zatopionego doku. Woda jest coraz bardziej ciemna, płynemy pod zwodzonymi mostami.

SZLAKIEM FLISAKÓW

Przy rybackiej stoczni stoi pięć nowiutkich jasnych kutrów rybackich i lśniących motorówek. Wszędzie widać postęp, wszędzie wysiłkiem polskich robotników, dźwiga się życie. Płynię drzewo, szumiąc o nadbrzeżne: trzciny, chwileją się rybackie sieci. W dali pozostają czwone ruiny Gdańska, ratusza, kościoła Najświętszej Marii Panny. Choć podróż trwa długo, nikt się nie nudzi. Po prawej stronie, zieleńią łąki oszronych Żuław, po lewej u podnóża piaszczystej wydmy malownicza rybacka osada Górki Wschodnie. Minęliśmy wąski kanał łączący Leniwkę z głównym korytem Wisły i chcieliśmy płynąć dalej do Tczewa, Torunia i... Ale czasu brak więc kapitan manewrując statkiem zawraca. Jeszcze raz patrzymy w kierunku morza, mija my rozległe stocznie Pleniewo i wracamy w labirynt gdańskiego portu.

J. W.

„na wodach zatoki chwileją się kuter rybacki za chwilę w ciemno zielone fale zanurzą się sieci...“

1, 2, 3. W pobliżu doków powiewa polska bandera na statku „Kraków“, i na pięknym nowym polskim tankowcu „Karpaty“. Tankowiec ten otrzymaliśmy w ramach odszkodowań wojennych i już niedługo znacznie wypływać na dalekie rejsy. Wkrótce zostanie też wyremontowany nowy lodolamacz „Posejdon“ zakupiony przez GOM — dla portu w Szczecinie. Na razie stoi on brzydko: jakby niezdarzy, podrzucany przez fale idące za przepływającym statkiem.

Tuż za stocznia numer 3 widnieją potężne żelazne konstrukcje ni to dźwigi ni rusztowania. Są to pochylne stocznie nr. 2. Właśnie przed kilkoma godzinami powędrował tam

ki napełnione wodą, gdy statek wplynie na nią, powoli opróżnia się zbiorniki i unosi wszystko w górę. Dzięki

Monumentalny Pomnik Zwycięstwa w Wąbrzeźnie

odsłonięty zostanie w dniu 14 września r. b.

Zapoczątkowana w miesiącu czerwcu br. budowa Pomnika Zwycięstwa na rynku w Wąbrzeźnie jest już na ukończeniu. Pomnik jest czterostronny o monumentalnej wysokości, wysokość jego wynosi 7,20 m., a powierzchnia podstawy zajmuje 12 metrów kwadratowych. Na wysokim czterometrowym cokole stoi w połowie „na spoczynku“ żołnierz polski w hełmie, ubrany w płaszcz i oparty o karabin. Ze względu na ogólne rozmiary i znaczną wielkość pomnika, żołnierz ten posiada dwa i pół metra wysokości. We wnękach cokół umieszczone są cztery naturalnej wielkości postacie ludzkie, symbolizujące cztery stany to jest robotnika, rolnika, rzemieślnika i in-

teligenta. Robotnik wspiera się na łopacie, rolnik ma przywiązany wokół siebie płachtę ze zbożem, rzemieślnik wykonany jest z kilofem w dłoni, a inteligent trzyma w ręku książkę. U podnóża cokół znajduje się orzeł piastowski o rozpiętych skrzydłach. Oprócz tego w cokole od strony południowej pomnika wmurowana jest tablica granitowa z napisem „Bohaterom Polski, Budowniczym Pokoju“. Cokość pomnika ujęta jest w specjalnie wykonanych plantacjach zieleńców, które razem z pomnikiem podnoszą wyjątkowo estetyczny całego rynku.

Wykonaniem pomnika zajął się artysta — rzeźbiarz prof. Zelek z Torunia, a koszty budowy wraz z urzą-

dzeniem wynoszą, jak wynika z ogólnych obliczeń ponad półtora miliona złotych.

Odsłonięcie pomnika nastąpi w dniu 14 września br. a uroczystość ta połączona będzie z przekazaniem ufundowanego przez społeczeństwo naszego powiatu sztandaru pułkowego dla 74 Pułku Artylerii Haubic z Torunia.

Udział w uroczystościach zapowie działa już szereg wysokich dostojników państwowych. Spodziewany jest również przyjazd na ten dzień do Wąbrzeźna Marszałka Polski ob. Roli-Zymierskiego. Ze względu na poświęcenie sztandaru wojskowego na uroczystość do Wąbrzeźna przyjadą 2 dywizyjony wojska i orkiestra wojskowa.

Pomnik stanął dzięki niezwykłej ofiarności całego społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego. Największy wkład pracy w dzieło budowy pomnika włożył burmistrz miasta ob. Władysław Lenartowski i starosta powiatowy Teofil Sajan, którzy jako pierwsi członkowie Pow. Komitetu Budowy Pomnika Zwycięstwa nie szczędzi starania i wysiłków.

Fundusze na cele budowy gromadzili oni drogą sprzedaży cegiełek, zbiórek, organizowania różnorodnego rodzaju imprez i z dobrowolnego opodatkowania się świata pracy.

Znaczne sumy pieniężne na budowę Pomnika Zwycięstwa ofiarowało również Państwo, (P)

Rejestracja i realizacja kart zaopatrzenia R. C. A.

Ministerstwo Aprowizacji zarządziło, by zakłady pracy na żądanie pracowników, którzy nie chcą być zaopatrywani w towary kartkowe przez Rejonowe Centrale Aprowizacyjne, wydawały zwykłe karty zaopatrzenia bez nadruku R.C.A. do rejestracji i realizowania w powszechnej sieci rozdzielczej.

Pracownicy, którzy zrezygnują z kart zaopatrzenia Rejonowych Central Aprowizacyjnych nie mogą jednak rościć pretensyj, gdyby w sieci powszechnej otrzymali na karty zaopatrzenia mniejsze normy lub towary gorszego gatunku, niż w R. C. A.

Radio

najlepszym przyjacielem człowieka pracy

Zamów natychmiast głośnik radiowy

Bydgoszcz, Dworcowa 67

Tam gdzie chorzy odzyskują zdrowie

Radoczynny źródło Dolnośląski

„Świeradów-Zdrój w sierpniu“

Zdobyć dolnośląskie, malowniczo położone w przepięknym obramowaniu gór i lasów, hojnie dające ludzi pracy z całej Polski zdrowiem i zadowoleniem.

W cichym zakątku nieopodal Jeleniej Góry leży słynna kuracyjna miejscowość Świeradów-Zdrój (Wieniec-Zdrój) na wysokości 470—650 m. n.p.m. w otoczeniu Gór Izerskich i wspaniałego wiewca lasów. Ten obrębny kompleks leśny stwarza nie tylko cudoowne warunki pejzażowe, a przede wszystkim klimatyczne. Lasy szpilkowe pełne ozonu łagodzą idealnie klimat. Wiatry północne powstrzymują wysokie pasmo górskie, dlatego kuracjusze nazywają Świeradów polskim „Meranem“.

Prawdziwym bogactwem, to wyjątkowe wody lecznicze. Chcąc uzyskać garść informacji o leczeniu tymi wodami, udałem się do lekarza zdrojowego — dr. Kuflika Antoniego znanego balneologa.

— Obywatelu doktorze! Proszę powiedzieć mi o tajemnicy leczenia w tym uzdrojowisku.

— Bardzo się cieszę, z zaszczytu jakiegoś spotkać — mówi sympatyczny lekarz. — Zaznaczam, że urządzenia zakładowe odebrał w stanie nieznanym tylko uszkodzeń, dzięki temu, stosować możemy wskazania lecznicze w całej pełni.

Niektóre nasze wody kruszczone są bardzo cenne. Mamy radoczną szczywą prostą, zawierającą ponad 2 g. wolnego dwutlenku węgla. Wodę

nego rodzaju unikatem to Zdrój Radocyny im. Marii Curie Skłodowskiej o sile 80-120 jednostek emancji radowej czyli radonu. Ważna również jest szczywa hypotoniczna, moczępoda zastępująca wody Truskawca. Poza tym dysponujemy doskonałą borowką z tutejszej okolicy.

Świeradów-Zdrój — dom zdrojowy

ziemno-żelazista. Radoczną szczywą alkaliczno-ziemno-żelazistą (około 2,5 g. wolnego dwutlenku węgla, i ponad 22 mg. jonu żelazowego). Rew-

— Jak widać swieradowska ziemia kryje niesłychane bogactwo różnorodnych wód — jest jakoby cudownym czarodziejem, uzdra-

prof. Kazimierz Wojcikiewicz

Muzyka musi być dostępna dla najszerzych mas

mówi znakomity kompozytor - rektor Państw. Konserwatorium

Warszawskiego prof. ST. KAZURO

W tych dniach do Torunia przybył jeden z najznakomitszych kompozytorów polskich, rektor Państwowego Konserwatorium Warszawskiego, prof. St. Kazuro. Celem jego wizyty w Toruniu jest wizytacja ogólnopolskiego kursu dla kierowników orkiestr i chórów świetlicowych, jaki się obecnie odbywa w Toruniu w Robotniczym Domu Kultury.

Prof. Kazuro jest jednym z pionierów krzewienia i popularyzowania muzyki polskiej. Studia muzyczne ukończył w Konserwatorium warszawskim, a poza tym studiował historię za granicą w akademii królewskiej w Rzymie i Sorbonie.

Jako kompozytor i pedagog posiada Kazuro bogatą twórczość. Opracował on kilkanaście zbiorów pieśni ludowych polskich. Jest autorem 2 oper, 8 symfonii, 4 fantastycznych oratoriów. Napisał cały szereg prac naukowych, teoretycznych, pieśni chóralnych oraz wielką ilość utworów na różne instrumenty.

Obecnie twórczość jego jest nastawiona na działalność społeczną. Mimo sędziwego wieku pracuje z całym zapałem. Pisze pieśni dwugłosowe na chóry świetlicowe oraz utwory na instrumenty popularne. Jest przewodniczącym wydziału muzycznego przy Zarządzie Głównym TUR w Warszawie.

Korzystając z pobytu rektora Kazuro w Toruniu zwróciłem się do niego z prośbą o naświetlenie najważniejszych problemów muzycznych.

Największą bolączką — mówi rektor Kazuro — to brak wydawnictw muzyki polskiej. Wprawdzie mamy jedno wydawnictwo państwowe w Krakowie — ale i to mało uwzględnia muzykę polską. Kultura muzyczna może być dźwignią wów-

czas, jeśli będziemy mieli wydawnictwa muzyki rodzimej.

Jeśli chodzi o szkoły muzyczne — to te są dziś otwarte dla wszystkich. Przed wojną muzyka była dostępna tylko dla nielicznej elity. Rektor prof. Kazuro opowiada mi o założeniu w Warszawie Państwowego Konserwatorium Muzycznego. Zręca nad jego założeniem wymagała wiele trudu. Nie było odpowiednich pomieszczeń na naukę, mieszkań dla profesorów i bursy dla studentów. Dzięki energicznemu wysiłkowi prof. Kazuro Konserwatorium dziś rozwija się dość pomyślnie i jest jedną z najlepszych uczelni tego rodzaju w Polsce, otoczoną szczególną opieką przez rząd. Konserwatorium interesuje się sam Prezydent Rzeczypospolitej Białost, który ofiarował domek na bursę dla studentów. Poza tym otrzymano 3 miliony zł na odbudowę i stypendia dla studentów. Dzięki ministrowi kultury i sztuki ob. Dybowskiemu powstała po raz pierwszy w konserwatorium płytoteka. Ma ona duże znaczenie dla nauki historii muzyki. Z dużą pomocą materialną konserwatorium przyszło również Wojsko Polskie. Konserwatorium otrzymało dom we wsi Grzybowo. Odbudowano go własnymi siłami. Przy jego odbudowie pracowało 180 studentów. Dziś znajdują się tam mieszkania dla profesorów. W czasie wakacyjnym korzystają z domu studenci, którzy przy-

dują tam wypoczynek po całorocznej nauce.

Studenci Konserwatorium w czasie wakacji organizują ekipy koncertowe, które objeżdżają wieś i miasteczka, dając najszerzszym masom wartościowe koncerty.

W dalszym ciągu wywiadu rektor prof. Kazuro mówi, że muzyka musi być zrozumiała i dostępna dla najszerzszych mas społeczeństwa. Aby dokonać tego — mówi rektor prof. Kazuro — musimy: 1. Zorganizować na pewnym poziomie ekipy koncertowe i teatralne, które by objeżdżały wieś i miasteczka dając koncerty. 2. Zorganizować wydawnictwo powszechne utworów muzycznych dla zespołów świetlicowych, chóralnych itp. 3. Rozbudować sieć kursów dla nauczycieli muzyki i dyrygentów.

Ważnym czynnikiem w upowszechnieniu muzyki to produkcja instrumentów muzycznych w kraju. Przed wojną instrumenty sprowadzaliśmy przeważnie z Czechosłowacji. Dziś w Polsce są wielkie możliwości produkcji instrumentów muzycznych nie tylko dla rynku krajowego, lecz także i na eksport.

Otrzymałymi bowiem kilka większych fabryk instrumentów muzycznych na Dolnym Śląsku, które już częściowo są uruchomione. Mamy także dostateczną ilość zapasów surowca.

Oto najważniejsze zadania, których zrealizowanie udostępni kulturę muzyczną szerokim masom w Polsce — powiedziano na zakończenie prof. Kazuro.

Czesław Świrko

Nowe wydawnictwa

„Biblioteczka pisarzy polskich i obcych” jako lektura szkolna

Nakładem spółdzielni wydawniczej „Książka” ukazał się nr. 3—4 „Nowości wydawniczych”, poświęcony bibliotece lektury szkolnej. Lektura ta, wydawana w sposób seryjny jako „Mała Biblioteczka” oraz „Biblioteczka pisarzy polskich i obcych” przez spółdzielnię wydawniczą „Książka” — ma stanowić materiał pomocniczy dla nauczycieli i uczniów i służyć jako uzupełnienie materiału, objętego programem szkolnym. Autorami wstępów i opracowań tej serii są wybitni uczeni, literaci, pedagodzy, znani ze swych prac naukowych i popularnych. Opracowania te mają ułatwić m. in. ujęcie programu szkolnego w duchu poznania przeszłości, tradycji narodowych oraz współczesnych przemian społecznych, kształtujących nową rzeczywistość Polski. Poziom dydaktyczny wydanych utworów sprawdzany jest i zatwierdzany przez Ministerstwo Oświaty.

Zwiększył się tonaż polskiej floty handlowej

15 nowych statków w budowie „Schleswig-Holstein” dla Polski

W chwili obecnej w eksploatacji GAL-u znajduje się ogółem 51 statków. Własne statki GAL-u to 3 statki pasażerskie: ms „Batory”, ms „Zobiciński” i ms „Jagiello”. 7 statków towaro-pasażerskich: ss „Kiliński”, „Kosciuszko”, „Pulawski”, ms „Morska Wola”, „Stalowa Wola”, „gen.

Walter”, „Waryjski”. 5 towarowych: ss „Bałtyk”, „Białystok”, „Borysław”, „Narwik” i „Tobruk”. 3 tankowce ms „Karpaty”, „Rysy” i „Turnia”. Ogólny tonaż tych statków wynosi: brt — 114.000, dwt. — 132.005. Poza tym GAL eksploatuje statki „Zeługi Polskiej” i „Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego”. Żegluga Polska posiada: 5 statków towaro-pasażerskich ms „Lechistan”, „Lewant”, ss „Olsztyn”, „Opole” i

warowy ss „Lida”. Ogólny tonaż — około 4.500 brt i 6.000 dwt.

Wydział holenderski — ratowniczy GAL-u dysponuje jednym statkiem ratowniczym i 11-tu holownikami.

W budowie znajduje się obecnie na stoczniach krakowskich 8 rudowęglowców dla GAL-u, każdy o pojemności ok. 2.500 dwt. oraz 4 holowniki. Na stoczniach zaś angielskich — 1 parowiec drobnicowy o pojemności 1.500 dwt. oraz 2 motorowce drobnicowe po 1.125 dwt. W odbudowie na stoczniach krajowych są obecnie ss „Oliwia” i ss „Warta”.

Dnia 20 sierpnia polska komisja dla odbioru statków byłej handlowej flo-

Sprawy wysadzenia pomnika w Grudziądzu

skazani na długoletnie więzienie

Głośnym echem odbiła się wśród mieszkańców Grudziądza fakt dwukrotnego wysadzenia pomnika ku czci Bohaterów Armii Czerwonej. Po dłuższych dachmach władzom śledczym Urzędu Bezpieczeństwa udało się wpaść na trop sprawców, którym okazali się dwaj uczniowie Państw. Gimnazjum im. E. Leśniewskiego w Grudziądzu, mian. 17-letni Tadeusz Zieliński, zam. przy ul. Półsudskiego 87, i 18-letni Jan Kamiński.

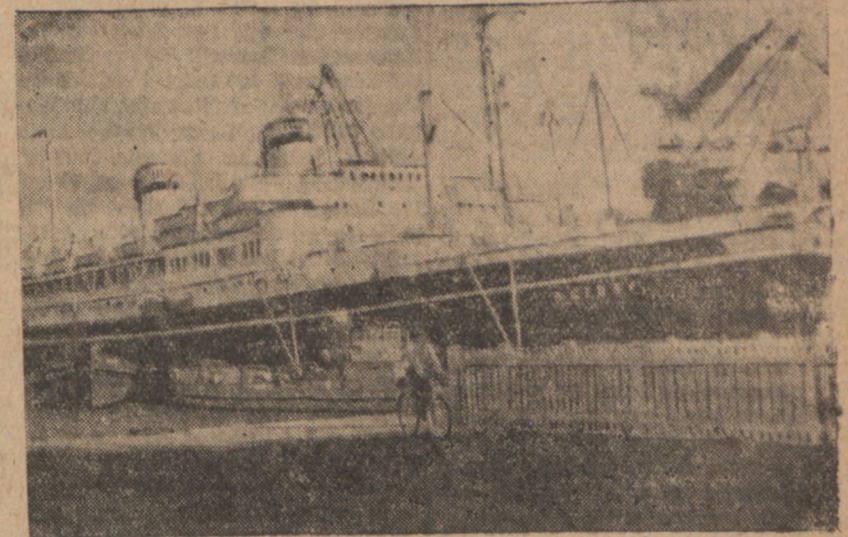
Wyżej wym. młodzieńcy złożyli na terenie szkoły już od maja 1945 r. tajną organizację o wrogim nastawieniu do obecnego ustroju, przy czym należeli do niej tylko oni sami. Organizacja ta pod nazwą „Wymiar Sprawiedliwości” miała na celu szerzenie propagandy antyrządowej.

11 listopada 1946 r. Z. i K. wpadli na pomysł wysadzenia pomnika. Przygotowali do tego materiał wybuchowy, który zdobyli z pozostałości po wojnie amunicji, znajdując się w b. fortecy. Sporządzony ładunek wybuchowy przewieźli rowerem na ul.

Grudziądzu, gdzie Zieliński złożył go pod pomnik, po czym zapaliwszy lont w bramie jednej z sąsiednich kamienic — uciekł. Zieliński wyjechał natychmiast na rowerze do swych krewnych, z tym w Polskim Brzoziu, zaś Kamiński zaszedł do swych kuzynów Głuszków przy ul. Długiej w Grudziądzu.

Następnego dnia Kamiński zawiadomił Zielińskiego, że pomnik został częściowo uszkodzony, wobec czego zdobyli oni ponownie potrzebny materiał wybuchowy i w dniu 17 stycznia br. powtórzyli w ten sam sposób swój zamach, który w skutkach dał wynik podobny — częściowe uszkodzenie pomnika.

Sprawa powyższa była rozpatrywana przez Rejonowy Sąd Wojskowy z Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Grudziądzu, a po przewodzie sądowym, który uławnił powyższy stan sprawy, skazano przy zastosowaniu ustawy amnestyjnej — Zielińskiego na 8 lat więzienia, zaś Kamińskiego na 4 lata więzienia, (Os)

„Śląsk”, 13 towarowych: ss „Hel”, „Kalisz”, „Katowice”, „Kolno”, „Krajków”, „Kutno”, „Nyssa”, „Poznań”, „Rataj”, „Toruń”, „Wilno”, „Wisła”, i ms „Oksywie”. Ogólny tonaż ca. 35.000 brt. i 52.000 dwt. Do Polsko-Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego należą: 2 statki towaro-pasażerskie: ss „Lech” i „Lublin”, jeden to-

ty niemieckiej w ramach reparacji wojennych przejęta od władz radzieckich statek handlowy „Oczakow”. Jest to dawny niemiecki statek handlowy „Schleswig-Holstein” wybudowany w roku 1921. Statek jest w niezłym stanie i będzie oddany do eksploatacji w ruchu towarowym GAL-owi pod nazwą „Kotobrzeg”.

Powiedz mi co czytasz....

Jakie książki cieszą się największą popularnością? Wędrowka po księgarniach i bibliotekach bydgoskich

„Powiedz co czytasz, a powiem ci, kim jesteś”. Zdaje się, że ze słuszną powściągliwością powiedzonko, zgo dzi się większość czytelników. — Lecząc podobno jeden z pesymistów których niestety ciągle jeszcze nie brak, sprecyzował to powiedzonko w następujący sposób: „Powiedz mi, jakie książki kupujesz, a powiem ci, ile zarabiasz”. I, choć z zastrzeżeniem, musimy stwierdzić słusność powyższej „definicji”. Aktualność tych powiedzonek zwłaszcza w obecnym okresie głodu książki jest bezsporna.

Głód książki, bo w ten sposób jedynie można określić zwiększające się ciągle masy ludzi pragnących dobrać książki. Przez długie lata okupacji, gdy Niemcy z całą bezwzględnością niszczyli wszelkie książki polskie, nie wydając nawet naukowych, gdy jedynie na terenie G. G. ukazywały się gazety w języku polskim, wstrętne „szmatkowe”, przez długi ten okres pozbawieni byliśmy książki polskiej, pozbawieni byliśmy wszelkiej prasy. Nic więc dziwnego,

że z chwilą gdy w wolnej Odrodzonej Ojczyźnie, umiłowiono korzystanie z bibliotek polskich, gdy na rynku wydawniczym ukazały się dzieła sztuki, setki dzieł nowych, ukazały się też liczne wznowienia, zainteresowanie książką wzrosło niewspornie w porównaniu do okresu międzywojennego.

„powiem ci, ile zarabiasz”. Niestety, zarobki nie wszystkim pozwalają na kupno książek w dowolnej ilości. Ceny książek, zwłaszcza dla świata pracy są ciągle jeszcze zbyt wysokie. Dlatego też zwiększyła się frekwencja w bibliotekach. W Bydgoszczy pierwsze miejsce zajmuje naturalnie Biblioteka Miejska. Ciężkawie przedstawia się klasyfikacja czytelników. Otóż na ogólną ilość 2.200 osób korzystających z biblioteki (średnia miesięczna), 60 proc. to świat pracy, 30 proc. ucząca się młodzież, a pozostałych 10 proc. — to można by powiedzieć, że reszta (nie będzie chyba powodu do obrzydzenia).

Kto, co czyta? Biblioteka podzielona jest na dwa działy. — Literatu-

ra piękna i naukowa. Otóż na ogólną ilość wypożyczonych tomów, 3.800 (przeciętna) w ciągu miesiąca 55 proc. to dzieła naukowe. Prym wiodą pracownicy fizyczni i ucząca się młodzież. Pracownicy fizyczni bardzo chętnie korzystają przede wszystkim z książek fachowych i technicznych.

Urzednicy, a zwłaszcza urzędniczeki wolą literaturę piękną. Najpopularniejsi pisarze to pisarze współcześni: Iwaszkiewicz, Pruszyński, Ruśinek, Breza, Nałkowska, Dąbrowska, Żukrowski i inni.

Z bezpłatnej biblioteki Zarządu Wojewódzkiego TUR korzysta wyjątkowo świat pracy. I tu podobnie jak w bibliotece miejskiej prym poczynności dźwierzają pisarze współcześni.

Młodzież natomiast, zawdzięczając książkom Londona, Curwooda, Fildiera, Branda zwiędza bezpłatnie Alaskę „Dziki Zachód”, podróżuje po bezbrzeżnych morzach, z Meisnerem buja pod obłokami w samolotach.

Książki społeczno-polityczne są ciągle w czytaniu. Przeważają tu jednak pracownicy fizyczni i ucząca się sytuacja w księgarniach. Zwiedziliśmy księgarnie, Gieryna, „Książka”, „Czytelnik”, „Nauka”, „Znicz”,

Panuje tu obecnie sezon „ogórkowy”. Czynione są przygotowania do nowego roku szkolnego. Półki zapełnione już są książkami szkolnymi.

W jednej z księgarni, byliśmy świadkiem nast. rozmowy: Wchodzi paniusia, ubrana jak gdyby co dopiero wyszła z domu mody, nylony itd.

— Czym mogę służyć? — zapytuje sprzedawczyni.

- Proszę ze dwie, trzy powieści.
- Jakże Pani sobie życzy?
- Cena nie gra roli...
- Przepraszam, lecz ja pytałam się o tytuły książek.
- Niech mi Pani da te książki, które są obecnie modne...

— A więc ta pani, nawet kupując książki, dostosowuje się do „mody”. Może w najbliższym czasie, obok żurnali mód (tak chętnie czytanych przez nasze panie), ukaza się inne żurnale mód gdzie jednak zamiast sylwetek pięknych pań, ujrzymy... okładki „modnych” książek.

W innej znów księgarni, dwóch starszych robotników przegląda broszury wydawnictwa „Wiedza popularna”.

— Syn ma imieniny, chce mu jakąś książkę kupić, chodzi do szkoły zawodowej, trzeba mu więc dać coś, co go zainteresuje.

Oprócz pisarzy współczesnych, dużym powodzeniem cieszą się książki popularne — naukowe oraz historyczne. Przede wszystkim Kraszewski. W ostatnich dniach zabrakło np. książki „Bolesław Chrobry”, Gofubiewa, mimo, że książka ta niedawno wyszła z druku.

Dużym powodzeniem cieszą się periodyki literacko-społeczne.

Literatura — tak zw. obozowa a więc książki Szmaglewskiej, Kossak-Szczuckiej i innych, opisujące gehennę obozów hitlerowskich, stają się coraz mniej poczytne.

Zbyt wielu z nas przeżyło gehennę obozu, chcemy choć częściowo o nich zapomnieć. Okropne przeżycia, wyżyłoby w nas zbyt głębokie ślady, nie trzeba zalecanych ran odnawiać. — mówi sympatyczna studentka.

Zerknąłem na tytuł książki kupionej przez nią „Darwinizm”. Miała chęć wziąć jeszcze jedną (Potępiłby — ostatnia nowość), lecz odstraszyła ją cena (zł. 1.800).

— Roczekam, że książka ta będzie w bibliotece.

„Powiedz mi co czytasz, a powiem ci kim jesteś”. Prawda, że słuszne powiedzonko?

100 wsi na Pomorzu zostanie zradiofonizowanych do końca br.

5000 nowych głośników domowych

Jak się dowiadujemy, w czasie od 20 sierpnia do 5 września br. prowadzona jest na Pomorzu akcja, mająca na celu zradiofonizowanie miasteczek i wsi. W ramach tej akcji do końca bież. roku ma być zradiofonizowanych w Polsce 1.000 wsi i założonych 50.000 głośników. Z tej liczby na Dyrekcję Pomorską Polskiego Radia przypada 100 wsi do zradiofonizowania i 5.000 głośników do założenia. Inicjatorami akcji zradiofonizacyjnej chodzi o to, aby głośnik radiowy do-

tarł do najdalszych zakątków naszego województwa, do najbardziej odosobionych kulturalnie odległych miejscowości.

W ciągu krótkiego okresu czasu od momentu rozpoczęcia prac, związanych z zradiofonizacją osiedli na Pomorzu, ekipy instalacyjne Polskiego Radia założyły 15.000 głośników mieszkaniowych. Pomimo trudności, spowodowanych brakiem dostatecznej ilości materiału, do chwili obecnej zradiofonizowano 200 wsi, 60 miast i

miasteczek. Największe zagęszczenie sieci i punktów radiowych jest w powiecie wrocławskim. Powodem tego poza dużym zrozumieniem i poparciem akcji, ze strony społeczeństwa jest również i to, że wsi na Kujawach leżą w niedalekiej od siebie odległości, co ułatwia szybko i sprawnie przeprowadzenie linii przewodowej. Wiele z tych wsi jest także zelektryfikowanych.

Obecnie na ukończeniu jest budowa linii przewodowej Bydgoszcz—Fordon. Już w najbliższym czasie Fordon wraz z okolicą będzie obsługiwany przez radiowęzeł bydgoski. Na ukończeniu jest także linia, która połączy radiowęzeł Chodecz w pow. wrocławskim. Rozpoczęto już budowę linii przewodowej od Brzeźca Kujawskiego i do Lubrańca.

Projektuje się zradiofonizację wielu szkół, świetlic, szpitali itp. Dotychczas 94 szkoły, 125 świetlic i 14 szpitali na terenie naszego województwa posiada już instalacje przewodowe i korzysta z głośników radiowych. Obecnie posiadamy właściwy materiał, dobre głośniki i odpowiednie a-

paraty nadawcze, które gwarantują radiosłuchaczom czysty odbiór. W październiku br. zostanie otwarta w Toruniu nowa radiostacja nadawcza o mocy 24 KW. Otwarcie tej radiostacji — najbliższej w Polsce po Warszawie — przyczyni się znacznie do ulepszenia odbioru audycji radiowych. MK.

Gruźlica grozi również ludziom po trzydziestce

Dla leczenia gruźlicy Polska dysponuje obecnie ponad 9 tys. miejsc w sanatoriach. Z tej liczby około 3 tys. miejsc przypada dla dzieci. Poradnie przeciwgruźlicze, których jest 532, spełniają również swą doniosłą rolę.

Powszechne przekonanie, że ludziom po trzydziestce gruźlica nie grozi — zostało zachwiane przez przeprowadzone badania, które wykazały, że w Polsce choruje przeciętnie 4 proc. osób w wieku od lat 29 do 30, a natomiast w wieku od lat 55 do 60 liczba ta wynosi aż 19 proc.

Zasady sprzedaży nawozów sztucznych na sezon jesienny

Na wniosek Komisji Kooptywacyjnej, uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dn. 24 czerwca b. r. ustalone zostały warunki sprzedaży nawozów sztucznych w sezonie jesiennym 1947 r.

Uchwała przewiduje sprzedaż nawozów za gotówkę wg. ustalonych cen, z tym, że każdy rolnik nabywający nawozy podpisuje zobowiązanie dostarczenia spójni, do dnia 31 grudnia b. r. zboża (za wyjątkiem pszenicy) w następującej relacji:

60 kg. zboża za 100 kg. nawozów azotowych,

35 kg. zboża za 100 kg. nawozów fosforowych,

30 kg. zboża za 100 kg. nawozów potasowych.

Za dostarczone zboże otrzymuje rolnik cenę rynkową wg. notowań giełdy zbożowo-towarowej w dniu dostawy zboża. W ten sposób sprzedaż nawozów sztucznych, bez żadnych zahamowań związanych z przyrządem dostawą zboża, może się odbywać w ciągu całego sezonu za gotówkę.

Na ten cel zostało przeznaczonych 10 tys. ton nawozów sztucznych.

Od obowiązku dostarczenia zboża przy zakupie nawozów sztucznych zwolnieni są:

a) rolnicy posiadający drobne gospodarstwa o powierzchni do 4 ha,

b) rolnicy których zasiewy zostały zniszczone, co najmniej w 50 proc. na skutek klęsk żywiołowych (mróz, powódź, gradobicie itp.);

c) rolnicy, którzy zawarli umowę na plantacje rzepaku, rzepiku ozimego i ozime zboża elitarnie;

d) rolnicy na niektórych terenach Ziemi Odzyskanych.

Ulgi będą stosowane na podstawie zaświadczeń wydawanych przez Zarządy Gminne, Związku Samopomocy Chłopskiej.

Poza tym od dostaw zboża przy za-

kupie nawozów sztucznych, zwolniono są Państwowe Zakłady Hodowli Roślin, Zakłady Doświadczalne i Naukowe, oraz Polski Związek Hodowców Roślin i Wytwórców Nasion.

Przy zakupie wapna nawozowego i mączki fosforowej dostawa zboża nie obowiązuje.

856.500 zł. grzywny zapłąca kupcy spekulanci

Dalszych 66 spekulantów ukaranych przy Delegaturze Komisji Specjalnej w Bydgoszczy

Na posiedzeniu w dniach 21 i 22 bm. komplet orzekającej Delegatury Komisji Specjalnej w Bydgoszczy skazał na karę grzywny następujących kupców województwa pomorskiego: Tomaszewski Ludwik 5000 zł. Pudiński Stanisław 1000 zł. Perduńska Czesława 2000 zł. Nowakowski Wacław 10.000 zł. Lewandowska Anna 5000 zł. Puzińska Stefania 5000 zł. Rabszyńska Julianna 1000 zł. Szmekeł Roman 5000 zł. Hoher Felicia 5000 zł. Buczyński Władysław 5000 zł. Wołyński Stanisław 2000 zł. Mokry Stanisław 5000 zł. Zaporoziec Julianna 2000 zł. Jurkiewicz Bolesław 10.000 zł. Jurkowska Anna 10.000 zł. Pastwa Teofil 5000 zł. Piotrowska Marianna 5000 zł. Błażniak Władysław 3000 zł. Domańska Wanda 30.000 zł. Błażewski Józef 10.000 zł. Kaniewski Józef 2000 zł. Duszyński Stanisław 1000

zł. Dubis Andrzej 1500 zł. Niemińska Maria 1000 zł. Strzakowski Jan 1000 zł. Grzelak Helena 3000. Kunca Józef 20.000 zł. Załęski Feliks 2000 zł. Kuligowski Kazimierz 3000 zł. Bogacki Mieczysław 10.000 zł. Śmierzłówna Helena 2000 zł. Gosłańska Leokadia 3000 zł. Słowiński Stefan 5000 zł. Marcinak Antoni 5.000. Cesarz Kazimierz 15.000. Wikliński Jerzy 10.000. Tokarski Jan 10.000. Witke Wacław 5000. Ciszewska Felicia 10.000. Łukasiewicz Antoni 5000. Gacek Stanisław 10.000. Zgrojewski Antoni 20.000. Grzybowa Anastazja 5000. Śmiatek Jadwiga 15.000. Lebiada Józef 3000. Jakubowski Maksymilian 8000. Nowicki Seweryn 15.000. Sobociński Alfons 10.000. Gorzyńska Leokadia 10.000. Wojcik Weronika 2000. Oleśczuk Zygmunt 3000. Tarasimowicz Halina 10.000. Przybylski Bolesław 75.000. Żuralska Helena 50.000. Kowalewska Józefa 20.000. Kwasek Wojciech 5000. Pazdorska Marta 5000. Jasińska Zofia 10.000. Chelkowski Henryk 20.000. Durska Janina 5000. Błaszczyk Stanisław 2000. Bielec Jerzy 10.000. Winiarska Emilia 10.000. Tatarski Józef 5000. Wegner Jan 3000. Filarski Aleksy 15.000 złotych.

❖ KATOWICE. Śląski świąt pracy zadeklarował 350 milionów złotych na akcję odbudowy Warszawy. Suma ta zużyta będzie na budowę mostu Śląsko-Dąbrowskiego. Obecnie wszyscy pracujący opodatkowali się na ten cel w wysokości od 0,5 do 1 proc. poborów.

PCH organizuje skup ziemiopłodów

Utworzenie biura zakupów i sprzedaży produktów rolnych przy oddziale PCH w Bydgoszczy

W związku ze zmianą zakresu działania Państwowej Centrali Handlowej, która ma się stać wielkim państwowym hurtownikiem przede wszystkim w odniesieniu do artykułów spożywczo-kolonialnych, oddział PCH w Bydgoszczy przystąpił do szeroko zakrojonej akcji skupu ziemiopłodów i artykułów pochodnych, dla stałego zaopatrywania hurtowni spożywczych i Powszechnych Domów Towarowych. Jak się dowiadujemy, z dniem 1 bm. przy oddziale PCH w Bydgoszczy utworzone zostało Biuro Zakupu i Sprzedaży produktów rolnych o bardzo szerokim zakresie działania. Nowa placówka posiada następujące działy: dział zbóż, przetworów i nasion, dział warzyw, owoców i paszy, dział nabiału i tłuszczów oraz dział produktów zwierzęcych.

Równolegle z biurem zakupu i sprzedaży produktów rolnych w Bydgoszczy utworzone na terenie województwa pomorskiego 5 ekspozytur w miastach powiatowych, mianowicie w Świejciu, Nakle, Tucholi, Wigor-

ku i Złotowie oraz 25 punktów skupu zboża i produktów rolnych. Nowo powstałe placówki rozpoczęły już swą działalność, a przede wszystkim skup zboża na Fundusz Apropowizacyjny w transakcjach premiowych.

Akcja ta cieszy się żywym zainteresowaniem i powodzeniem wśród rolników, którzy oprócz ustalonej przez Fundusz Apropowizacyjny zapłaty za zboże mogą nabyć po niskich cenach w postaci premii artykuły mające wielki popyt na wsi, jak węgiel, tekstylia, skórę i nawozy sztuczne. Premie przeznaczone dla rolników Państwowa Centrala Handlowa rozprowadza z dniem 15 bm. za pośrednictwem własnych hurtowni powiatowych oraz przez upoważnionych agentów skupu w terenie.

Podobną siatką ekspozytur i punktów skupu zostało pokryte 45 istniejących obecnie w kraju oddziałów PCH. Praca na odcinku handlowym biur zakupu i sprzedaży produktów rolnych koncentruje się w Centralnym Biurze Z i S. P. R. przy naczelnej dyrekcji PCH w Warszawie.

Aresztowanie spekulantów zbożem

Kierownik Funduszu Apropowizacyjnego w Toruniu wpadł na trop afery

W tych dniach Fundusz Apropowizacyjny w Toruniu został zawiadomiony, że do młyna w Płonkówku, pow. inowrocławskiego, przyjechał samochód ciężarowy, załadowany jęczmieniem w ilości 2,5 t.

Kierownik Funduszu Apropowizacyjnego w Toruniu ob. Mockiewicz udał się na miejsce z Milicją Obywatelską. Okazało się, że samochód należy do firmy „Koziołek” w Warszawie. Po wylegitymowaniu okazało się, że Koziołek posiadał fałszywą fakturę na 800 kg jęczmienia, wystawioną przez firmę „Sławkowski” w In-

wrocławiu. Co do reszty zboża nie mógł się wytłumaczyć.

W myśl obowiązujących przepisów jęczmień został przekazany do Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Inowrocławiu.

W czasie dochodzeń Koziołek oświadczył, że płacił za jęczmień 2.900 zł za 100 kg przy obowiązującej cenie 2.300 zł za 100 kg. Oświadczył on również, że właściciel młyna był powiadomiony o tej transakcji telefonicznie.

Koziołek został aresztowany i przekazany do dyspozycji Komisji Specjalnej.

Bydgoska Szkoła Pielęgniarsko-Położnicza szkoli nowe zastępy pracowniczek szpitalnych i społecznych

trzech oddziałach — wewnętrznym, chirurgicznym i noworodków — oddanych im pod opiekę przez zarząd Szpitala Miejskiego. W miarę zdobywanych wiadomości teoretycznych i uzupełnianych praktyką z zadania wywiązują się coraz lepiej ku zadowoleniu chorych, którzy przy opuszczeniu szpitala niejednokrotnie przychodzą dziękować im za naprawę troskliwą i bezinteresowną opiekę.

W maju ub. r. Ministerstwo Zdrowia w celu zapewnienia dotkliwej luki w naszych siłach lekarskich, spowodowanej eksterminacyjną polityką okupanta niemieckiego oraz w celu przyśpieszenia z pomocą naszymi członkami leżonemu przez „baby wiejskie” i znachorów, powołano do życia placówkę, mającą na celu wyszkolenie odpowiedniego personelu sanitarnego.

Bydgoska Szkoła Pielęgniarsko-Położnicza przygotowuje kandydatki do pracy szpitalnej i społecznej. Absolwentki po ukończeniu nauki mogą pracować w szpitalach i społecznie. Część z nich pozostaje w zawodzie pielęgniarskim, część opiekuje się chorymi prywatnie, inne oddają się pracy społecznej — jako Instruktorzy higieny w ośrodkach zdrowia i szko-

łach i kierowniczki żłobków dla dzieci i niemowląt — inne wreszcie wyjeżdżają na wieś, by tam nieść pomoc lekarską ludności.

Obiektują one samodzielne punkty sanitarne, wykonują zabiegi nie wymagające pomocy lekarza i opiekują się kobietami w czasie i po porodzie. Szczególnie to ostatnie zadanie ma wielki wpływ na podniesienie stanu zdrowotnego wsi. Przed wojną śmiertelność wśród noworodków była na wsi zastraszająco wysoka. Była ona w przeważającej części „zasługą” „bab wiejskich”, które w anty-sanitarnych warunkach „pomagały przy porodach”.

Zrozumiałe, że ten stan rzeczy nie mógł dalej trwać. Program normalnego kursu przedwojennego szkół pielęgniarskich połączono z kursem położnictwa w celu ułatwienia pielęgniarkom pracy na wsi, oraz dania położnym nowoczesnych zasad pielęgniarstwa.

Tym samym odsunęto „od pomocy” baby, które były dawniej niezbędne ze względu na brak odpowiednich sił wyszkolonych.

Bardziej szczerzowo informuje nas dyrektorka szkoły ob. Siemiątkowska.

Od kandydatki wymaga się ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego, odpowiednich warunków zdrowotnych i odpowiedniego poziomu moralnego. Kurs trwa od 2 do 2 i pół lat ze specjalizacją, z czego przypada na wykłady teoretyczne 9 miesięcy, na zajęcia praktyczne w szpitalu i ośrodku zdrowia 19 miesięcy, na urlopy 2 miesiące i na specjalizację 6 miesięcy. W szkole obowiązują wewnętrzny regulamin, do którego słuchaczki muszą się bezwzględnie dostosować.

Wchodzimy do śniadania od czystości, sami wykładowej. Praktyczne krzesła, połączone z małymi podłozkami, stoją pustymi. Wykłady bowiem odbywają się w okresie jesienno-zimowym. Pomocy naukowych jeszcze niewiele, ale ważnym nabytkiem jest epidiaskop, dający przy wykładach nowoczesne usługi.

Piękna sala, jadalnia i świetlica równocześnie dają możliwość wychowania po pracy. Szpitalna czystość i porządek panują wszędzie.

W ścianach korytarzy chowają się szafki zawierające książki, beletryczne i naukowe. Biblioteka, założona własnym „sumptem” ze składek

i imprez, urządzonych na ten cel, cieszy się ogromnym powodzeniem. — Szczególnie książki naukowe i zawodowe są wprost wyrwane sobie z rąk.

Od października szkoła przeniesie się do odremontowywanego gmachu przy ul. Mazowieckiej, gdzie łatwiej będzie można się rozmieścić.

W tej chwili jest 81 słuchaczek, rekrutujących się ze wszystkich środowisk. Wszystkie podchodzą z entuzjazmem do pracy. Podobno największym kłopotem jest z wyrobieniem punktualności, tak niezbędnej w zawodzie, a o którą — jak wlemy — tak trudno u kobiet. Jednak i tego można kobiety nauczyć.

Program szkoły jest tak ułożony, że szkoli nie tylko dobre siły fachowe, lecz także dobre matki, żony i gospodynie. Słuchaczki nie są zobowiązane do dalszej pracy w zawodzie pielęgniarskim, lecz mają zapewnione zajęcia po ukończeniu kursu.

Subwencje otrzymuje szkoła w dwóch trzecich od Ministerstwa Zdrowia, jedną trzecią od Wzdz. Wojewódzkiego Zdrowia i Wydziałów Powiatowych.

Zegnamy miłą rozmówczynię dyr. Siemiątkowską, pełną przekonania, że Bydgoska Szkoła Pielęgniarsko-Położnicza spełni swoje szczerne zadanie, szkoląc fachowe siły, które wypełnią dotkliwą lukę w dziedzinie pielęgniarstwa i położnictwa naszego kraju.

W pokoju dla pielęgniarek odd. chirurgicznego w Szpitalu Miejskim w Bydgoszczy spotykamy grupę białych ubranych młodych kobiet, przygotowujących lekarstwa dla chorych, wypełniających karty zdrowia, przygotowujących zastrzyki. Wszystkie są uśmiechnięte i widać, że z zadowoleniem oddają się swemu zajęciu, które w rzeczywistości nie należy do najłatwiejszych.

Ciężka i wyczerpująca praca, wyczerpujące dyżury nocne wymagają dużego zasobu sił, wytrzymałości, a przy tym wszystkim najważniejsze — jeśli weźmiemy pod uwagę, że mają one do czynienia z ludźmi chorymi — cierpliwość. Od pielęgniarki w dużym stopniu zależy szybkość powrotu do zdrowia chorego. Punktualność, sumienność, bezpretensjonalność — to cechy, które każda z nich musi posiadać bez względu na usposobienie wewnętrzne, porę dnia i stan chorego.

Chory młodo że cierpi chce widzieć jak najwięcej radości życia, chce ciepła i zainteresowania się jego dolegliwością. Wszystkimi tymi zadaniami musi sprostać pielęgniarka.

Wiadomo, że nie każdy człowiek rodzi się z tyłu przyniotami i nawet pielęgniarki, które z powołania oddały się swemu zajęciu, musiały dużo pracować nad sobą, aby posiadać ich tyle jednocześnie.

Pielęgniarki te — to słuchaczki Bydgoskiej Szkoły Pielęgniarsko-Położniczej, odbywające praktykę w

NIEDYSKRECJE FILMOWE

„DZIEWCZĘTA Z BALETU” — to tytuł najnowszego filmu produkcji radzieckiej, który ukazał się ostatnio na ekranach polskich. Obecnie wyświetla go jedno z kin bydgoskich. Jest to ciekawa, barwna opowieść o życiu artystów. Doskonała gra aktorów, ciekawy scenariusz i muzyka Czajkowskiego oto elementy, które składają się na wspaniałą całość tego filmu. W rolach głównych: W. Redina, O. Żyzniewa i W. Kazanowicz. Zdjęcie nasze przedstawia scenę z tego pięknego filmu.

„SĄD NARODÓW” — to arcydzieło filmu dokumentarnego, którego pokaz odbył się niedawno w Warszawie. Jest to radziecki reportaż filmowy z procesu głównych hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, dający w przekroju cały proces od chwili otwarcia przewodu sądowego, aż do chwili wykonania wyroku. Film ten wywołuje wstrząsające wrażenie.

„BOMBA ATOMOWA” jest „bohaterem” filmu nakręcanego obecnie w Hollywood. Nosi on tytuł „Koniec czy początek” i przedstawia dzieje bomby atomowej od chwili rozpoczęcia pracy nad rozbięciem atomu, aż do momentu wybuchu bomby nad atolem Bikini.

WALT DISNEY, znany już na całym świecie twórca wielu filmów rysunkowych, zrealizował obecnie nową kreskówkę pt. „Pieśń Żołędzia” („The Song of the South”), w którym sceny z życia murzynów przeplatane są fragmentami z bajek. Społeczna problematyka filmu, apoteozującego przyjaźń murzyna z białym chłopcem, nasuwa pewne analogie z filmem radzieckim „Kamienny kwiat”.

FILM O MARIJ CURIE-SKŁODOWSKIEJ nakręcony przez amerykańską wytwórnię Metro-Goldwyn-Mayer ukaże się wkrótce na ekranach polskich na początku sezonu jesienno-zimowego.

Film ten zostaje zrealizowany przy wybitnej pomocy córki odkrywcy radu p. Ewy Curie i przedstawia dzieje tego niezwykłego małżeństwa. Jest to film głęboko ludzki — historia miłości i pracy dwojga uczonych, którzy po latach trudów i męczot, w najcięższych warunkach materialnych doprowadzili wreszcie do odkrycia cudownego pierwiastka, tak cennego dla ludzkości.

DZIWIACTWA MODY W HOLLYWOOD. Znana artystka amerykańska Lana Turner wywołuje sensację ukazując się w fryzurze pazia. Na czole nosi krótko obcięta grzywkę, podczas gdy z tyłu włosy ujęte w szeroką złotą siatkę opadają aż do połowy pleców.

Rita Hayworth lansuje popołudniowe suknie o szerokich rękawach zebranych w przegubie w wąski mankiet. Rękawy są bogato naszywane cekinami.

Irena Dunne nosi szerokie spodnie, ozdobione u dołu grubą, strzępiastą taśmą aksaminową. Przypomina to zupełnie „szozetki”, którymi obszywały swe suknie nasze prababki.

OFIARĄ WŁASNEJ GORLIWOŚCI stał się reżyser Lloyd Bacon, podczas produkcji filmu pt. „Konwój”. Podczas nakręcania jednej sceny przedstawiającej pożar tankowca wiążącego ładunek nafty, reżyser zaobserbowany pracą zapominał włożyć maskę gazową, skutkiem czego uległ zaciężeniu. Kiedy dzięki zabiegom lekarza odzyskał przytomność, wzi-

row, ciekawy scenariusz i muzyka Czajkowskiego oto elementy, które składają się na wspaniałą całość tego filmu. W rolach głównych: W. Redina, O. Żyzniewa i W. Kazanowicz. Zdjęcie nasze przedstawia scenę z tego pięknego filmu.

wiony zapytał co się stało. — „Oh! po prostu uwędził się boczek” — odpowiedział lekarz (Bacon — po angielsku boczek).

W NOWYM SEZONIE wyświetlanych będzie w Polsce około 180 filmów zagranicznych, z czego na produkcję radziecką przypada około 40. Będą to przeważnie obrazy o najwyższej wartości produkcji powojennej i wojennej, przy czym ujrzymy oprócz tego kilka filmów przedwojennych, niewyświetlanych do roku 1939 w Polsce.

Z filmów radzieckich zobaczymy — jeden z najlepszych filmów produkcji powojennej „Admirał Nachimow” — przedstawiający dzieje bohatera wojny krymskiej, obrońcy Sewastopola. Szereg świetnych scen batalistycznych trzyma uwagę widza w nieustannym napięciu.

Wkrótce też zobaczymy film morską z czasów ostatniej wojny pt. „Morski Jastrząb”, ukazujący pogon ścisłego za nieprzyjacielską podzią podwodną oraz wspaniały obraz „Krajownik Warez”, opowiadający o dziejach floty rosyjskiej w czasie wojny rosyjsko-japońskiej w roku 1904.

Artyści i filmowcy radzieccy poświęcają szczególną uwagę życiu człowieka. O życiu, troskach i radościach ludzi zatrudnionych w Don-

LUDMILA CELIKOWSKA

jedna z najlepszych art. radzieckich basie (doniecki okręg węglowy) dowiemy się z filmu pt. „Wielkie życie”. O osiągnięciach medycyny radzieckiej w walce ze śmiercią opowie nam film „W imię życia”. Film biograficzny „Lermontow” zaznajomi polskiego widza z ciernistym życiem jednego z największych poetów ubiegłego stulecia. Życie zwykłych, szarych ludzi przedstawia film „Rodzina Artamowych” według powieści Maksyma Gorkiego.

W POLSCE PRZEBYWA obecnie ekipa filmowców radzieckich, którzy wspólnie z filmowcami polskimi nakręcą film dokumentalny pt. „Polska”. Film ten prawdopodobnie jeszcze z końcem bieżącego sezonu wejdzie na nasze ekrany.

Rzeczy ciekawe

Od balsamowania ciał zmarłych do... celulozoidu

Wojna o kamforę

Aż do połowy ubiegłego stulecia kamfora miała zastosowanie jedynie w lecznictwie. Między innymi używano jej do balsamowania ciał. Dopiero w 1863 r. Amerykanin nazwiskiem Hydt odkrył nową właściwość kamfory. Mianowicie mieszając kamforę z colloidum, otrzymuje się w stanie ciepłym plastyczną, a w stanie zimnym stałą substancję tzw. celulozoid.

Jednocześnie z rozwojem przemysłu filmowego wzrosło się znaczne zapotrzebowanie na kamforę tak, że gdy w połowie ubiegłego stulecia zapotrzebowanie jej na rynku światowym wynosiło zaledwie kilkadziesiąt beczek, to obecnie przekracza ono 5 milionów beczek.

Naturalnym dostawcą kamfory jest drzewo kamforowe, rosnące w południowych Chinach, na Formozie i w Japonii. Drzewa te rosną pojedynczo osiągając normalnie około 120 m wysokości. W dziesiątym roku drzewo wydzielą żółty płyn oleisty, który nie zawiera jeszcze kamfory. Dopiero gdy drzewo osiągnie 45 lat wieku, wydzielą wraz z olejem białe przezroczyste kryształki o charakterystycznym zapachu. Jest to właściwa kamfora.

W 1890 roku próbowano wytworzyć kamforę drogą syntetyczną. Jednym z głównych składników prób chemicznych był olej terpentynowy. Próbę tę przyniosła dodatni rezultat. W 1907 roku kamfora naturalna kosztowała 12—10 franków, syntetyczna zaś 5—8 franków. Rząd japoński natychmiast w tej sprawie zainteresowany, chciał zakazać tej próby przemysłu. Decyzji nie udało się w Europie powstało wiele fabryk wytwarzających syntetyczną kamforę.

Kto zna Niemca Cahria?

Kto by wiedział o działalności Henryka Andreas Cahria, ob. niemieckiego, ur. w r. 1904, który od sierpnia do października 1944 r. był oficerem żandarmerii niemieckiej, oraz SS-führerem Maksyma Radarza z pow. bydgoskiego, obecnie przebywającego w Niemczech, proszony jest o zgłoszenie się do Wydziału Śledczego Komendy Masta MO w Toruniu celem udzielenia odpowiednich informacji.

Jutro AKS w Bydgoszczy

A więc jutro zobaczymy na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy wyjazdową jednostkę piłkarzy śląskich. Drużyna AKS z Chorzowa gra dziś w Toruniu z „Pomorzaninem” w meczu o wejście do Ligi państwowej.

Jutro we wczesnych godzinach rannych ślązacy przybędą do Bydgoszczy i punktualnie o godz. 18.15 przedstawią się publiczności bydgoskiej. Przeciwnikiem mistrzowskiej drużyny z Chorzowa będzie KKS „Brda”, najlepszy obecnie zespół piłkarski na Pomorzu.

Dzięki umiejętnej kierownictwu Feliksa Dąbrowskiego, sekcja piłkarska „Brdy” osiągnęła obecnie najwyższy poziom od zakończenia wojny.

Odpowiedni dobór zawodników i racjonalne treningi stworzyły drużynę, która bez żadnej obawy potrafi przyjąć walkę z najpoważniejszym przeciwnikiem.

Nie mówimy, że nie można by było jej pokonać. Twierdzimy jednak, że w obecnym stanie piłkarze „Brdy” nie zawstydzą swego okręgu i jeżeli by im wypadło przegrać, to z całą pewnością z honorem, jak przystało na rycerską walkę, jakiej zawsze hołdowała „Brda”.

Dziś o mistrzostwo kl. B KMSS — Burza

Dziś o godz. 10 rano na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy odbędzie się mecz piłkarski o mistrzostwo kl. B, między KMSS (Partyzant) i „Burza”. Obydwie drużyny wystąpią w znacząco wzmocnionych składach. (D)

Natalia Morozowiczowa

Stoimy u progu nowego sezonu teatralnego, który pod kierownictwem dyrektora Willama Horzycy, zaprezentuje z pewnością celowy i jednolity repertuar oraz rzetelne artystyczne rzemiosło. Spośród dawnego zespołu artystów bydgoskich utrzymamy w przyszłym sezonie Natalię Morozowiczową, która od 1919 r. oddała swój talent na usługi sceny bydgoskiej. Otrzymała doświadczenie sceniczne i głęboki zmysł artystyczny, wydoskonalony w niezliczonej galerii ról charakterystyczno-bomediewowych sprawia, że niedawna jubilatka 50-lecia pracy scenicznej pomimo swych lat nadal z powodzeniem daje publiczności bydgoskiej cały szereg kapitalnych kreacji, wykończonych z niezwykłą precyzją i zdumiewającą swą wiarą i przekonującą plastyką.

Któż nie pamięta pani Dulskiej w interpretacji Natalii Morozowiczowej? Pani Natalia potrafiła wydobyc każdy nerw i drgnienie tej dwulicowej i zakłamannej psychiki, oraz z wielkim poczuciem artystycznym taktu umiała uwypuklić i wycienić, dać sprzecznosci moralnie umiędloną dykcją, mimiką i gestem.

Któż nie pamięta wznoszącej babuni Treவில்ac z „Ładnej historii”? Sympatyczna i inteligentna babunia była żywa i naturalna w każdym słowie, spojrzeniu i intonacji głosu. Trzeba przyznać, że „pani przesowa” umiała niemały sposób doskonały realizować rolę różnorodność jego struktury psychicznej, umie „wznieść” struktury w siebie”, zobaczyć odpowiednio realizmem i fantazją, humorem i drwinka.

Niewątpliwie publiczność bydgoska nowita swą ulubienicę w nowym sezonie ze szczerym i gorącym entuzjazmem.

Rejestracja cywilnych pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych w Bydgoszczy

Zarząd Miejski — jako powiatowa władza administracji ogólnej w Bydgoszczy zwraca uwagę na ogłoszenie wojewody pomorskiego z dnia 7 bm. o obowiązku zgłoszenia pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych — rozplakowane na sypach i tablicach ogłoszeniowych.

Posiadacze cywilnych pozwoleń na prawo jazdy zamieszkali na terenie m. Bydgoszczy dokonują zgłoszeń o sobie i w Wydziale Powiatowej Władzy Administracji Ogólnej — Nowy Rynek Nr 1 wejście 3, pokój 11, parter w godzinach od 8 — 13 w soboty do 12. Tam wydaje się deklaracje zgłoszeniowe. Rejestracja pozwoleń trwać będzie od 25. 8. do 11. 10. 1947 r. według następującej kolejności alfabetycznej nazwisk:

Od 25 — 30. 8. litery A i B, 1 — 6, 9, C, D, E i F, 8 — 13. 9., G, H, I i J, 15 — 20. 9., K, L i M, 22 — 27. 9., N, O i P, 29. 9. — 4. 10., R, S, T i W i 6 — 11. 10. 1947 r. V, W i Z.

Przy rejestracji należy przedłożyć dowód zameldowania w Bydgoszczy. Pozwolenia nieogłoszone i niepotwierdzone tracą ważność z dniem 15 października 1947 r.

Dziś w Bydgoszczy mecz piłkarski o mistrzostwo Armii OW II — Marynarka Wojenna

Dzisiaj w Bydgoszczy o godz. 18 odbędzie się na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy mecz piłkarski o mistrzostwo Armii.

Do zawodów stają: reprezentacja Okręgu Wojskowego nr. II (Bydgoszcz) i reprezentacja Marynarki Wojennej (Gdynia). Będzie to jedyna impreza piłkarska dzisiejszej niedzieli w większym stylu. Drużyna

II, lub Nowicki. Atak, jak zwykle ten sam.

W czasie ostatnich spotkań zauważyć było można poprawę wśród strzelców (np. Ziśkowski), myślimy więc, że i jutro nie zawiodą.

Sędzią jutrzejszego spotkania będzie prezes kolegium sędziów pomorskich ob. Władysław Przybysz. (D)

Kreglarze poznańscy przybywają dziś do Bydgoszczy

W dniu dzisiejszym 24 bm. w Kreglarskim Domu Sportowym w Bydgoszczy odbędzie się dawno oczekiwany mecz kreglarski pomiędzy poznańską „Legią” i bydgoskim „Odrodzeniem”.

Spotkanie to, które rozpocznie się o godz. 15.30 będzie drugim na większą skalę w nowowyprowadzonej czterotorowej kreglielni.

Kreglarze „Odrodzenia” dostali wiadomość, że poznanicy przybywają w doskonałym składzie, to też nie dziwnego, że już od kilku dni w różnych porach dnia zawzięcie trenują. Pojedynki: Ciupek — Dombek, Dawidowski — Figurski i inne ob-

serwować można było bardzo często.

Sędzią zatem, że dziesiątka kreglarzy bydgoskich godnie przeciwstawi się „Legii”.

Dopiero wczoraj wieczorem prezes „Odrodzenia” ustalił skład swej drużyny, a więc kulać będą: Ciupek (senior), Dombek, Gniewosz, Figurski, Dawidowski Radziński, Smierniak, Sobiesiński, Matycha, Graczkowski.

Poza znanymi już kreglarzami, dzięki systematycznemu treningowi w doskonałej formie znajduje się Gniewosz. Należy przypuszczać, że po dzisiejszym meczu stanie się on jednym z filarów „Odrodzenia”. (D)

Kronika WŁOCŁAWSKA

**NIEDZIELA
24
sierpnia**

Kalend. Rzym. - Kat. — Barto-
mieja.
Kalendarzyk Słowiański — Cieszy-
mira.

Wschód słońca — 4.41; zachód —
18.43.

Lekarz dyżurny w nocy: dr. Gór-
ska Henryka, Szpital Sw. Antoniego;
w dzień: dr. Makoński Eugeniusz,
Cygank. 18.

Apteka dyżurna do dnia 29 bm.
wycieczki przy ul. 3 Maja.

Milicja Obywatelska — tel. 10-59
i 11-62.

Straż Pożarna — tel. 12-34.

Karetka Pogotowia PCK — tel.
15-41, ul. Przedmiejska 1.

NA RZECZ OFIAR GRADOBICIA

W związku z nadal prowadzoną
akcją pomocy na rzecz ofiar grado-
bicia w powiecie włocławskim rozpo-
czył się szlachetny wyścig gmin o
zdobycie pierwszego miejsca w o-
fiarności. Na skutek tego wpłaciła
onegdaj gmina Chodec dodatkowo
30.495 zł, chcąc zająć jedno z czoło-
wych miejsc. Ogółem do tego czasu
w powiecie zebrano ponad 190.000 zł.

DZISIEJSZE LOTY PASAZERSKIE

Wyznaczone na dzień dzisiejszy
propagandowe loty pasażerskie będą
trwały od godz. 11-ej do zmierzchu.
Cena biletu za jednorazowy lot nad
Włocławkiem wynosić będzie 400 zł.
Samoloty będą startowały i lądowały
na lotnisku „Kapitulka”. O ile dopi-
szę pogoda, lotnisko będzie niewypłi-
wie obleżone przez amatorów sportu
lotniczego.

Imprezę lotów przygotowali: Ae-
roklub Pomorski z Torunia oraz Liga
Lotnicza z Włocławka. (Jur)

REWIA DOLNO - ŚLĄSKA Z WROCŁAWIA WE WŁOCŁAW- KU

Dzisiaj zawita do naszego miasta
Rewia Dolno - Śląska z Wrocławia,
która wystawi w Teatrze Miejskim
jedno przedstawienie rewii o godz.
20-ej pt. „Psst! — Coś na ucho!..”
W programie znajdziemy 4 skecze, tań-
ce egzotyczne i dwie inscenizacje ope-
retkowe: „Kraina uśmiechu” i „Kwiat
Hawaju”. Na czele zespołu wystąpi
Hanka Piasecka, w warszawskich pe-
relkach jako „Dama sprzed 50 lat” o-
raz „Cwaniak Warszawski”. Udział
bierze także baryton terzy Skwara.
Rewia składa się z 18 obrazów.

ZGINĘŁY „TRIUMFY” I „BAŁ- TYKI”

Przez kilka dni można było zauwa-
żyć większe nasilenie ilościowe pa-
pierosów „Triumf” i „Bałtyk”. Ra-
dność dla palaczy w związku z otrzy-
maniem możliwości kupienia papierosa
w średniej cenie była niestety krótko-
trwała. Ktoś, gdzieś, komuś szep-
nął, że był to ostatni transport tych
papierosów no i papierosy z miejsca
„zniknęły”. Jedynie dobrzy znajomi
właścicieli kiosków czy sklepów pa-
nadał „Triumf” a dla reszty śmiertel-
ników stały się one niedostępne.

„Znikanie” na naszym terenie nie-
których artykułów pierwszej potrze-
by staje się coraz częstsze. Niedaw-
no pisaliśmy o „zniknięciu” proszku
do prania, obecnie znów na porządek
dzienny dostały się papierosy. Na-
prawdę należałoby temu w jakiś spo-
sób zapobiec, a winnych surowo ukar-
ać. (Jur)

**Czytajcie
i rozpowszechniajcie
„Gazetę Kujawską”**

Jednolity front klasy robotniczej

Wielki wiec szerokich aktywów bratnich partii

W piątek, dnia 22 bm. w sali Tea-
tru Ziemi Kujawskiej odbył się wiel-
ki wiec aktywów Polskiej Partii Ro-
botniczej i Polskiej Partii Socjalisty-
cznej. Na wiecu przewodniczył tow.
mec. Szware. W prezydium zasiadli:
delegat WK PPS tow. red. Puacz, de-
legat Komitetu Wojewódzkiego PPR
tow. Kulasek, prezydent miasta Wło-
cławka tow. Kubecki, drugi sekre-
tarz Grodzkiego Komitetu PPR tow.
Waberski i przedstawiciel Komitetu
PPS tow. Kuźmiński.

Na wiec przybyło ponad tysiąc to-
warzyszów obu bratnich partii, którzy
wypełnili nie tylko salę, ale i przyle-
gające do niej pokoje.

Głos zabierali kolejno tow. tow.:
red. Puacz, Kulasek, Czekalski, Ku-
becki, Chądzyńska i Waberski. Wszy-
scy mówcy podkreślili doniosłe zna-
czenie uchwały Rady Naczelnej PPS,
odbytej w dniu 30 czerwca rb., która
zadawała zdecydowany cios nadziejom
reakcji na rozbiście jednolitego fron-
tu robotniczego. Wszyscy członkowie
obu bratnich partii przystąpili
zgodnie do walki z poczynaniami re-
akcji i renegatów. Zakusom wro-
gów świat pracy potrafi przeciwstawić
jedność swoich wysiłków i umocni
jedność frontu klasy robotniczej.
Wszyscy członkowie obu bratnich par-
tyj wiedzą dobrze, że jedność ta jest
potrzebna nie tylko w walce z reak-
cją, ale również dla urzeczywistnie-
nia i umocnienia zdobyczy socjalnych,
politycznych i gospodarczych.

Po odniesieniu ostatecznego zwy-
ciństwa nad rodzimymi wrogami,
świat pracy przystąpi do stabilizacji
życia gospodarczego. Zdajemy sobie
dokładnie sprawę z tego, że przez
wyrównanie i pogłębienie jednolite-
go frontu obu partii robotniczych w
walce z podziemiem gospodarczym,
Demokracją Ludową potrafiła utwo-
rzyć potężny aparat kontroli społecz-
nej, który zapewni jej ostateczne zwy-
ciństwo na spekulantami.

Walka ta będzie prowadzona r'wo-
nolegle z umacnianiem jednolitego
frontu świata pracy i musi ostatecz-

nie doprowadzić do osiągnięcia za-
mierzeń, których celem jest przesu-
nięcie podziału o dochodu narodowego
na rzecz mas pracujących.

Zespolenie wysiłku potrafi stwo-
rzyć harmonie współdziałania. Klasa
pracująca zna dobrze drogę, po jakiej
winna kroczyć by zniweczyła wysiłki
reakcji i przeciwstawić się próbom
przenikania się reakcji zagranicznej
i rodzimej. W walce tej pogłębia się
i krystalizuje myśl jednolitości postę-
powania obu bratnich partii. Świat
pracy docenia znaczenie sojuszu ze
Związkiem Radzieckim, który doko-
nał olbrzymiego wkładu w dzieło zwy-

ciństwa nad hitlerowskim i faszysto-
mem. W oparciu o ten sojusz i o co-
raz to bardziej zacieśniające się zbli-
żenie ideowe PPS i PPR, potrafiemy
nie tylko wzmacnić naszą aktywność i
umocnić odporność, ale utrwalimy o-
statecznie jednolite działania obu brat-
nich partii.

Po dyskusji jaka się wywijała na
temat wygłoszonych referatów, zebrani
uchwalili rezolucję treści następu-
jącej:

„Zgromadzeni dnia 22 bm. we
Włocławku na wspólnym zebraniu ak-
tywów Polskiej Partii Robotniczej i
Polskiej Partii Socjalistycznej, świad-
dami konieczności zjednoczenia wszy-
stkich naszych wysiłków dla dobra
Wolnej, Odrodzonej Polski Ludowej,
postanawiamy zespolonym czynem
przeciwstawić się wszelkim zakusom
reakcji.

Osiągnięte zdobycze socjalne i o-
stateczne zwycięstwo sił Demokracji
Ludowej, jest fundamentem, w opar-
ciu o który rozwijać będziemy dalszą
naszą pracę.

Nie zahamuj nas w tym wysiłku
poczynania reakcji rodzimej i zagra-
nicznej oraz kapitalizmu dążącego do
stawiania na drodze naszej prze-
szkąd.

Z pełną świadomością naszej siły
przeciwstawiliśmy się skrytobójczym
mordom naszych braci robotników,
przez podziemne bandy reakcji. Z
tym samym spokojem i ufnością be-
dziemy umacniać byt Polski Ludowej
w oparciu o jednolity front klasy ro-
botniczej. W sojuszu Polskiej Partii
Socjalistycznej i Polskiej Partii Ro-
botniczej potrafiemy zgnieść wszelkie
zakusy naszych wrogów rodzimych i
zagranicznych.

Niech żyje sojusz mas pracują-
cych zrzeszonych w szereżach dążą-
cych do jednego celu Polskiej Partii
Robotniczej i Polskiej Partii Socjali-
stycznej!

Niech żyje jednolity front klasy
robotniczej!”

Wiec zakończono odpiewaniem
Międzynarodówki i „Czerwonego
Sztandaru”. (dw)

KUJAWY będą zradiofonizowane

W związku z ogólną akcją radio-
fonizacji Polski, w czasie której prze-
widziane jest zradiofonizowanie 1000
wsi oraz założenie 50 tysięcy głośni-
ków, w okresie od września do końca
bieżącego roku akcją tą zostaną
objęte również i nasze Kujawy. Na-
leży przy okazji nadmienić, że koszt
instalacji jednego głośnika, który
przechodzi na własność abonenta wy-
nosić będzie tylko 2500 zł. Bliższych
i wyczerpujących informacji można
zasięgnąć w miejscowych radiowęz-
łach.

W październiku zostanie urucho-
miona 24 kWh radiostacja w Toru-
niu. Dzięki temu zostanie udoskonalony
odbiór, który będzie czysty i
dźwięczny.

Sprawa radiofonizacji będzie oma-
wiana na poszeżonych zebraniach
Gminnych i Powiatowych Rad Naro-
dowych i traktowana jako sprawa pil-
na, konieczna i ważna. Radio musi
dotrzeć do najodleglejszego zakątka
Kujaw, aby szerzył oświatę, kulturę
duchową i muzyczną. (Jur)

324.048 zł. wydatkowano na akcję społeczną w powiecie włocławskim

Powiatowy Komitet Opieki Społecz-
nej posiadający na swym utrzymaniu
1218 podopiecznych udzielił w mie-
siącu lipcu zapomóg pieniężnych 350
osobom w ogólnej sumie 60.200 zł.
Ponadto udzielono 644 zapomóg w na-
turze wartości 91.924 zł. Nadmienić
należy, że w kuchniach ludowych
dożywia się 550 osób. Ogółem
wydano 22.975 porcji żywnościowy-
ch za 99.226 zł.

W naturze wydano 1.515 kg ziem-
niaków, 300 szt. jaj, 8 bluz wojsko-
wych, 5 par obuwia. Ogółem na ak-
cję opiekuńczą w miesiącu lipcu wy-
datkowano 324.048 zł.

Niektóre gminy w powiecie zanie-
dają akcję pomocy społecznej. Do
nich należą: Baruchowo, Chodec,
Kowal, Przedecz i m. Lubień. Zanie-
danie w pracy jest spowodowane
złym składem Komitetów Gminnych

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Kwatermistrz J. W. Nr 3136 Wło-
cławek, ul. Zytunia, ogłasza przetarg
nieograniczony na dostawę owsa, sło-
my, jarzyn świeżych i kiszonych, o-
raz ziemniaków dla Jednostek Wojs-
kowych we Włocławku.

Termin wykonania dostaw do dnia
1 listopada 1947 r.

Warunki dostawy i ilościowe dane
są do przejrzania w Kwatermi-
strzostwie Jednostki Wojskowej Nr
3136 we Włocławku, ul. Zytunia.

Oferty składane należy w podwoj-
nych zalakowanych kopertach bez
znaku firmy, opatrzone napisem „Of-
ferta na ziemniaki” w Kwatermi-
strzostwie jednostki do dnia 7 wrze-
śnia 1947 r.

Do oferty należy dołączyć odpisy
dowodów wpłaty na PTCK, daninę
narodową, oraz kwit na wpłacenie
wadum w wysokości 2% z sumy o-
fertowej na rachunek sum przechod-
nich.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 8
września 1947 r. o godz. 10.00 w
Kwatermistrzostwie Jednostki Wojs-
kowej Nr 3136 przy współudziale
przedstawicieli Komisji Cennikowej
i Wydziału Apropozycji i Handlu.

Oferty nie odpowiadające wyżej
wymienionym danym rozpatrywane
nie będą.

Kwatermistrzostwo zastrzega so-
bie prawo unieważnienia przetargu
bez podania przyczyn, oraz prawo
dowolnego wyboru oferenta.

Kwatermistrz
Jednostki Wojskowej 3136

Opieki Społecznej. Biedni w gminie
Baruchowo nie otrzymują żadnej po-
mocy. Gminy Chodec i Przedecz po-
siadają 22 gromady a opiekują się w
Chodcu 48 osobami, a w Przedczu
27 osobami. Miasto Lubień posiada
76 biednych, lecz od szeregu miesi-
ęcy nie udzieliło im żadnych zapomóg.

Nic też dziwnego, że Powiatowy
Komitet Opieki Społecznej przekazu-
je niewykorzystane przez te gminy
należne im subsydia na rzecz gmin
aktywniejszych, do których należą
gminy: Łęg, która wydała zapomóg
36 osobom w sumie ponad 8.000 zł,
gm. Wieniec — 38 osobom, sumę po-
nad 10.000 zł, gmina Piaski — su-
mę ponad 18.000 zł itp.

Powiatowy Komitet Opieki Społecz-
nej przystąpi w najbliższym czasie
do ukatynienia pracy na terenach
gmin zaniebujących się. Komitety
zostaną ożywione przez napływ ludzi
energiczniejszych.

Na skutek zbliżającego się okre-
su zimowego prace Komitetów muszą
być prowadzone intensywnie. Zbli-
żająca się zima winna obudzić uczu-

POSZUKUJE pokoju umeblowanego
dla kawalera. Zgłoszenia w Admini-
stracji „Gazety Kujawskiej”, Wło-
cławek, Brzeska 4 pod nr 474. 474

Rolnicy powiatu Włocławskiego otrzymują ziemię poniemiecką

Powiatowy Referat Rolny i Re-
form Rolnych przystąpił do sporzą-
dzenia i wręczenia aktów nadania go-
spodarstw poniemieckich na włas-
ność rolnikom polskim.

Około 90 aktów zostało już wyda-
nych, a mniej więcej przy dalszym
tempie tej pracy ponad 100 rolników
miesięcznie stanie się pełnoprawnymi
właścicielami ziemi poniemieckiej. 70
proc. wniosków o nadanie tytułu wła-
sności zostało już przejrzanych, upo-
rządkowanych i zaopiniowanych. Pra-
ce nad sporządzeniem aktu nadania
są dość duże. Po otrzymaniu wno-

sku następuje kwalifikacja przez Ko-
misję Ziemiąską, następnie przeprowadza
się pomiar ziemi, klasyfikację
gruntów i dopiero na zakończenie
prac sporządzany jest akt nadania,
który odsyła się równocześnie do urzę-
dów hipotecznych z wnioskiem o za-
pisanie tytułu własności. Ogółem ziem-
ni poniemieckiej w powiecie włoc-
ławskim jest 3500 ha.

Ten sam referat sporządza rów-
nież akty własności na działki powsta-
łe z parcelacji Aktów takich w
powiecie będzie ogółem 4900.

Referat Rolny przystępuje jedno-
cześnie do parcelacji t. zw. zapasu
ziemi, który powstał z nierozdyspo-
nowanych gruntów w czasie parcelacji.
Takiem ziemi posiadamy w powie-
cie około 600 ha. Jest ona przeznac-
zona wyłącznie dla tych rolników,
którzy korzystają z prawa na upelno-
rolnienie. Korzystać będzie z tego
prawa około 200 gospodarstw.

Wraz z projektami i pomiarami
parcelacyjnymi i upelnorolniającymi
sporządza się projekty zabudowy o
typie zwartym. W roku bieżącym
wykonano już takich projektów dla
114 gospodarstw rolnych. (Jur)

NIEDZIELNE MECZE PIŁKAR- SKIE

Dziś, w niedzielę, na Stadionie
Miejskim odbędą się następujące me-
cze piłkarskie:

O godzinie 11 przed południem zo-
stanie rozegrany mecz pomiędzy dru-
żyną PKS ORMO „Jastrząb” z Lipna
a drużyną ORMO „Sokół” z Włoc-
ławka.

O godzinie 18-ej odbędzie się spot-
kanie o mistrzostwo klasy B pomię-
dzy „Wisłą” II a „Zrywem” przy fa-
bryce „Bohema”. (dw)

Admin.: Włocławek, ul. Brzeska 4, Telefon 11-26
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.
W wesantów przyjmuje Administracja: codziennie od
godz. 8 rano do 12-ej, w niedzielę
i święta od godz. 8-ej do 10-ej.

Adres Redakcji: Bulwary 24, tel. 17-77.
(godziny przyjęć: 11—12)
Wydawca: „Trybuna Pomorska”

Opłata tamowa: do wielkości 100 mm za 1 mm 37,50 zł., od 101 do 200 mm za
1 mm 45,— zł., powyżej 200 mm za 1 mm 60,— zł. Sekulność: do wielkości 50 mm
za 1 mm 30,— zł., od 51 do 100 mm za 1 mm 37,50 zł., od 101 do 450 mm za
1 mm 60,— zł., powyżej 200 mm za 1 mm 90,— zł. Oświetlenie druku — sowa:
handlowe 20,— zł., osobista, poszuk. rodzi, zgrab. 15,— zł., poszuk. pracy
10,— zł. Tymczas. druków 100 proc. drzew. — Alumin. listy 10 alów — Maksy-
malna ilość 40 słów. Ogłoszenia drukowane w niedzielę i święta 50 proc. drożej.
Miejsce zast. złozone w tekście 100 proc. drożej — Usług tabel. 100 proc. drożej.